

YLITYKSET (OSA 1) — תְּהִלִּים (א)

PSALMIEN 1–9 HEPREALAISTEN SANOJEN MUODOT JA SANATARKKA TEKNINEN KÄÄNNÖS

Johanan Ben-Israel 5767 — יוחנן בן-ישראל ה'תשס"ז

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2007

Päivitetty 10.04.2007

JOHDANTO

Tämä ei ole varsinaisesti Raamatun *Ylistysten* kirjan (Psalmien kirja) käännös. Kirjoitus on tarkoitettu lähinnä hepreankielen taitoisille raamatuntutkijoille avuksi vaikean runokieleen ymmärtämisessä ja tulkinnassa. En ole halunnut tehdä valmista käännöstä, koska näkyne on edistää heprean osaamista Suomen uskovien yhteisössä. Käsitelen Ylistysten kirjan kaikkien sanojen kieliopilliset muodot ja annan yleensä jokaisesta sanasta vain yhden mahdollisen käännösvaihtoehdon malliksi. Voit katsoa sanojen muita käännösvaihtoehtoja sanakirjoista ja miettiä itse millä sanalla haluaisit ne missäkin yhteydessä suomeksi kääntää.

Sanojen muodot noudattavat *BibleWorks*⁷-tietokoneohjelmassa ilmoitettuja muotoja siltä osin kuin ohjelman antamaan tietoon voi muiden lähteiden perusteella luottaa. Esitykeni eroaa *BibleWorks*⁷-ohjelman esityksessä esimerkiksi siinä, että olen erottanut *status constructus* -muodon määräisestä suffiksivartalosta, joka ei oikeastaan ole kieliopillisesti *status constructus*, vaikka sitä muistuttaakin. Lisäksi ilmoitan rakenteellisen genetiivin ja pausan. Korkomerkeistä ilmoitan vain jakeen pääjakajat *'Ole wejored* ja *Athnah*, sekä jakeen lopun (*Silluq*). Kommentoin joitakin mielenkiintoisia sanoja ja käsitteitä lyhyesti kunkin jakeen jälkeen.

Heprean kirjainten ja transkriptiomerkkien selitykset voit katsoa kirjoituksesta HEPREAN AAKKOSET JA LUKEMISEN PERIAATTEET.

Otan mielelläni vastaan kaikenlaista palautetta, kritiikkiä ja korjausehdotuksia. Kiitos!

YLITYSTEN KIRJAN KÄÄNTÄMISESTÄ

Psalmien kirja, hepreaksi *Ylistykset*, תְּהִלִּים – *tehillim*, on tyypillistä heprealaista retorista runoutta. Kaikki psalmit ovat ylistys- ja rukouslauluja, joita on laulettu erilaisten soitinten säestyksellä, esimerkiksi Daavid, joka kirjoitti paljon psalmeja, oli myös taitava kielisoittimien soittaja (1Sam 16:17-23, 18:10), saattoipa hän soittaa huilua ja puhaltimiakin psalmien otsikoista päätellen (esim. Ps 5:1). Psalmeissa käytetään paljon sellaisia sanoja, jotka liittyvät kiinteästi muinaiseen seemiläiseen kulttuuriin, ja joita on vaikea ymmärtää ilman tuon ajan kulttuurin tuntemusta.

Heprean aikamuotojen kääntämistä pidetään usein vaikeimpana asiana runokielessä. Tässä hieman vinkkejä aikamuotojen sujuvaan kääntämiseen, vaikka itse käännänkin ne hyvin kaavamaisesti havainnollisuuden säilyttämiseksi. Lue myös kirjoitus HEPREAN SÄÄNNÖLLISEN VERBIN TAIVUTUS KAIKISSA VARTALOISSA JA MUODOISSA.

Heprean indikatiivin perfektin voi kääntää psalmeissa, ja yleensäkin runokielessä, lähinnä suomen indikatiivin preesensillä, vaikka kertovassa yhteydessä se kuvaa loppuun suoritettua tekemistä, siis mennyttä aikaa. Toisaalta perfektillä on menneen ajan funktio myös runokielessä ja se tulee ymmärtää ikään kuin varmana, jo aiemmin päätettynä tekemisenä, joka tapahtuu tässä ja nyt, tai on yleispätevää eri elämän alueilla niin kuin esimerkiksi psalmissa 1.

Heprean indikatiivin imperfektin voi runokielessä kääntää joko suomen indikatiivin preesensillä

(tai futuurilla, joka suomesta puuttuu). Heprean imperfektihän kuvaa jatkuvaa keskeneräistä tekemistä, joka ehkä tulevaisuudessa saa täyttymyksensä. Usein imperfektillä ilmaistaan myös toiveita ja ikävöintiä, jolloin sen paras käännös on suomen konditionaalinen preesens.

Indikatiivin konsekutiivisia verbimuotoja käytetään siellä täällä, mutta enemmän vain joissakin kertovissa psalmeissa, esimerkiksi 105-109. Kertovissa psalmeissa indikatiivin konsekutiivinen imperfekti tulee kääntää suomen indikatiivin menneessä ajassa, samoin heprean perfekti, jota ei voi kääntää suomen preesensinä niin kuin runokielessä yleensä. Indikatiivin konsekutiivista perfektiä ei psalmeissa juuri käytetä, mutta sen käännöksiksi sopivat suomen indikatiivin preesens, joskus konditionaalinen preesens.

Tässä teknisessä käännöksessäni käänän heprean indikatiivin perfektin ja konsekutiivisen imperfektin havainnollisuuden vuoksi vain suomen indikatiivin imperfektillä, siis menneessä ajassa niin kuin kertovassakin tekstissä. Vastaavasti heprean indikatiivin imperfektin ja konsekutiivisen perfektin käänän yleensä suomen indikatiivin preesensillä tai joissakin tapauksissa konditionaalinen preesensillä.

Psalmien runokielessä käytetään paljon myös imperatiivia ja jussiivia, joilla on vain imperfektimuotoja. Imperatiivin imperfekti on helppo tunnistaa omista muodoistaan, mutta jussiivin imperfekti on vaikea kolmannen persoonan kohdalla, koska useimmilla verbeillä sen muodot ovat identtisiä indikatiivin imperfektin kanssa. Kielteisessä yhteydessä jussiivin kanssa käytetään kieltosanaa לֹא – *al*, 'älä', mutta indikatiivin imperfektin kanssa kieltosana on לֹא – *lō*, 'ei'. Sekä heprean imperatiivin että jussiivin voi kääntää suomen imperatiivin preesensillä (käskymuodoilla) tai siihen rinnastettavilla rakenteilla. Huomaa, että suomessa kieltosanat 'ei' ja 'älä' taipuvat persoonissa, mutta hepreassa taivutetaan vain verbiä, ja siksi en ole taivuttanut tässä teknisessä käännöksessäni suomen kieltosanoja.

Monissa psalmeissa käytetään vielä heprealaiselle retoriikalle ominaista kohortatiivia, jolla on vain ensimmäisen persoonan imperfektimuotoja yksikössä ja monikossa. Kohortatiivi on erittäin helppo tunnistaa omista muodoistaan. Kohortatiivi ilmaisee valtavaa halua, toivetta ja tarvetta tehdä jotakin ja sen voi kääntää suomen indikatiivin preesensillä (futuurilla), joskus myös konditionaalinen tai imperatiivin preesensillä. Itse käytän kohortatiivin kääntämisessä usein 'haluta'-verbiä ikään kuin apuverbinä.

Heprean aktiiviset partisiipit voi kääntää sujuvaan käännökseen joko suomen indikatiivin preesensillä tai muuten aikamuotoon sopivalla aktiivisella verbimuodolla. Sanatarkassa käännöksessä tulisi käyttää suomen partisiipin -va, -vä -päätteitä, koska heprean ja suomen partisiipeilla ei ole aikamuotosidonnaisuutta. Usein heprean aktiivinen partisiippi vastaa myös suomen '-ja', '-jä' päätteisiä tekijäsanoja, esimerkiksi שׁוֹמֵר on käännettävä joko 'vartioiva' tai 'vartija'. Heprean passiivinen partisiippi käännetään lähinnä suomen -tu, -ty tai -tava, -tävä -päätteisillä muodoilla, esimerkiksi jakeessa 1:3, שְׁתוּרָה 'istutettu'.

Heprean verbien lukuisten johdannaisvartaloiden merkitykset selviävät parhaiten sanakirjoista kunkin juuren kohdalta eikä siksi anna tässä mitään yleisiä luonnehdintoja niiden merkityksistä.

Heprean nomininit – substantiivit ja adjektiivit – on helppo kääntää sanakirjojen avulla. Kannattaa kuitenkin muistaa, että monissa yhteyksissä heprean adjektiivi tulee ymmärtää ja kääntää substantiivina. Varsinaisia yhdyssanoja hepreassa ei ole, mutta monet genetiivirakenteet voi kuitenkin kääntää suomen yhdyssanoilla tai käyttää adjektiiviattribuuttia. Hepreassa käytetään myös paljon prepositioita sekä itsenäisinä sanoina että etuliitteinä. Prepositiot vastaavat suomen sijamuotoja. Sanoihin voi myös liittää erilaisia persoonasuffikseja, jotka vastaavat suomen possessiivisuffikseja, siis omistuspäätteitä. Pronomineja hepreassa on vähän ja niiden kääntämisessä ei juurikaan tule ongelmia. Taipumattomat adverbit ja muut partikkelit löydät helposti sanakirjoista.

Tämä kaikki voi aluksi tuntua liian vaikealta ja monimutkaiselta, mutta rohkaisuna voin todeta,

että mitä enemmän perehdyt psalmien kieleen ja opit ymmärtämään sitä, sen helpommaksi eri sanojen ja verbimuotojen kääntäminen eri yhteyksissä tulee, ja opit rakastamaan juuri tätä ihanaa runokieltä! Raamatullisen heprean peruskieliopin voit opiskella suomenkielisestä oppikirjasta TÄYTTÄ HEPREAA (Aejmelaeus 2003). ANALYTICAL HEBREW AHD CHALDEE LEXICON (Davidsonin 1985) sanakirjan alussa on erittäin hyvät taivutustaulukot.

Monet juutalaiset lukevat kaikki Ylistykset joko viikossa tai kuukaudessa läpi. Tässä on sinulle kummatkin lukuringit. Itse olen lukenut psalmeja hepreaksi jo vuosia kuukauden päivien mukaan. Voit katsoa heprealaisen kalenterin kuukausien 1. päivät kirjoitusten SAPATTIEN JA JUHLIEN TOORA JA HAFTARA LUKUJAKSOT VUOSIKSI 5766-67 ja 5768-70 lopusta. Heprealaisen kalenterin voit ladata tietokoneellesi sivustolta: <http://www.aish.com>.

Viikossa kiertävä psalmien lukurinki (sunnuntai – sapatti)

1. <i>Rišon</i>	(sunnuntai)	1	—	29
2. <i>Šeni</i>	(maanantai)	30	—	50
3. <i>Šeliši</i>	(tiistai)	51	—	72
4. <i>Revi'i</i>	(keskiviikko)	73	—	89
5. <i>Hamiši</i>	(torstai)	90	—	106
6. <i>Šišši</i>	(perjantai)	107	—	119
7. <i>Šabbat</i>	(sapatti)	120	—	150

Kuukaudessa kiertävä psalmien lukurinki (heprealaisen kalenterin mukaan)

1. päivä	1	—	9	YLISTYKSET OSA 1
2.	10	—	17	YLISTYKSET OSA 2
3.	18	—	22	
4.	23	—	28	
5.	29	—	34	
6.	35	—	38	
7.	39	—	43	
8.	44	—	48	
9.	49	—	54	
10.	55	—	59	
11.	60	—	65	
12.	66	—	68	
13.	69	—	71	
14.	72	—	76	
15.	77	—	78	
16.	79	—	82	
17.	83	—	87	
18.	88	—	89	
19.	90	—	96	
20.	97	—	103	
21.	104	—	105	
22.	106	—	107	
23.	108	—	112	
24.	113	—	118	
25.	119:1	—	119:96	
26.	119:97	—	119:176	
27.	120	—	134	
28.	135	—	139	
29. jos 29 päivää	140	—	150	
29. jos 30 päivää	140	—	144	
30. jos 30 päivää	145	—	150	

TÄRKEIMPIÄ LÄHTEITÄ

- Aejmelaeus, Anneli: TÄYTTÄ HEPREAA. JOHDATUS VANHAN TESTAMENTIN HEPREAAAN. Kirjapaja, Helsinki 2003. 3. täysin uudistettu painos.
- *BibleWorks*⁷. Software for Biblical Exegesis and Research. BibleWorks, LLC 2006.
- Brown, Francis: THE BROWN-DRIVER-GRIGGS HEBREW AND ENGLISH LEXICON. Hendrickson, USA 2004. 8. painos. (Perustuu teokseen, William Gesenius: HANDWÖRTERBUCH ÜBER DAS ALTE TESTAMENT).
- Davidson, Benjamin: ANALYTICAL HEBREW AND CHALDEE LEXICON. Hendrickson, USA 1985.
- Delshad, Ester; Moisio, Rauha; Santala, Risto & Seppälä, Seppo (toim.): HEPREA – SUOMI SANAKIRJA. Suomen Karmel-yhdistys. Ari-paino, Saarijärvi 1981.
- Engel, Ivan: GRAMMATIK I GAMMALTESTAMENTLIG HEBREISKA. Almqvist&Wiksell, Nacka, Ruotsi 1987. 2. painos.
- Even-Shoshan, Abraham (toim.): קונקורדנציה חדשה לתנ"ך. A NEW CONCORDANCE OF THE BIBLE. Thesaurus of the Language of the Bible. Hebrew and Aramaic. Roots, Words, Proper names, Phrases and Synonyms. המלון החדש, Israel 2000. 5. painos.
- ISO RAAMATUN TIETOSANAKIRJA (3 osaa). Raamatun Tietokirja, Tikkurila 1972.
- Jastrow, Marcus: THE DICTIONARY OF THE TARGUMIM, THE TALMUD BAVLI AND YERUSHALMI, AND THE MIDRASHIC LITERATURE ת - חורב, Jerusalem, Israel 1903.
- JERUSALEM CROWN. כְּתוּר יְרוּשָׁלַיִם. The Bible of the Hebrew University of Jerusalem. Jerusalem, Israel 2000.
- Kalenteri <http://www.aish.com> -sivuilta
- Kautzsch, E. (toim.): GESENIUS' HEBREW GRAMMAR. Clarendon Press, Oxford, Englanti 1910. 2. laajennettu englannin kielinen painos.
- Klein, Ernst: A COMPREHENSIVE ETYMOLOGICAL DICTIONARY OF THE HEBREW LANGUAGE FOR READERS OF ENGLISH. Carta Jerusalem. The University of Haifa, Israel 1987.
- Liljeqvist, Matti: HEPREA – SUOMI, ARAMEA – SUOMI. VANHAN TESTAMENTIN SANAKIRJA. Aikamedia Oy, Saarijärvi 2004.
- Strong, James: THE NEW STRONG'S EXPANDED DICTIONARY OF BIBLE WORDS. Thomas Nelson, USA 2001.
- Tarmon, Asher & Uval, Ezri (suomeksi toim. Seppo & Paula Seppälä): HEPREAN VERBITAULUKOT. Uusi laajennettu laitos. Tamir, Jerusalem, Israel 1998. 4. painos.

Lisää lähteitä saat muista kirjoituksistani, esimerkiksi
HEPREALAISEN RAAMATUN LUKUTRADITION POIKKEUKSET
UUDEN TESTAMENTIN KÄSIKIRJOITUKSET
SIELU JA HENKI RAAMATUSSA

YLISTYS 1

1:1

אֲשֶׁר־ – <i>ʾašrē-</i>	אֲשֶׁר substantiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = 'onnet'
הָאִישׁ – <i>hāʾiš</i>	-הּ määräinen artikkeli + אִישׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'miehen'
אֲשֶׁר – <i>ʾašér</i>	אֲשֶׁר relatiivipronomini, 'joka', 'jonka', 'mikä', 'minkä' = 'joka'
לֹא – <i>lô</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
הִלָּךְ – <i>hālāk</i>	הִלָּךְ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'vaelsi'
בְּעֵצָה – <i>baʿcāṣāt</i>	-בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + עֵצָה substantiivi, feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'neuvossa'
רְשָׁעִים – <i>rēšāʿīm</i> .	רְשָׁעִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'synnintekijöiden' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
וּבְרָךְךָ – <i>ūvʿdérék</i>	-ךָ 'ja' + -בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + בְּרָךְ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'ja tiellä'
חַטָּאִים – <i>ḥaṭṭāʾīm</i>	חַטָּאִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'syntisten'
לֹא – <i>lô</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
עָמַד – <i>ʿāmād</i> .	עָמַד verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'kulki' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וּבְמוֹשָׁב – <i>ūvʿmōšāv</i>	-ךָ 'ja' + -בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + מוֹשָׁב substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'ja istuimella'
לְצִיִּם – <i>lēšîm</i>	לְצִיִּם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi (juuri לִיץ) = 'pilkkajaajien'
לֹא – <i>lô</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
יָשַׁב – <i>jāšāv</i> .	יָשַׁב verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'istui' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:1. Lue aluksi kirjoitus VÄÄRIN KÄÄNNETTYJÄ YLEISIÄ SANOJA RAAMATUSSA, jossa käsitelen joidenkin yleisten sanojen merkityksiä, esimerkiksi רְשָׁעִים. Substantiivi אֲשֶׁר esiintyy Raamatussa vain monikossa, joissakin lähteissä sen hypoteettiseksi yksikkömuodoksi ilmoitetaan אֲשֶׁר. Verbi עָמַד on valitettavasti sellainen sana, jonka semanttinen kenttä on erittäin laaja. Se pitää kääntää aina asiayhteyden mukaan. Itse miellän sen niin, että merkitys liittyy aina jalkojen päällä seisomiseen tai askeltamiseen, siis hitaaseen edestakaiseen kävelemiseen pienellä alueella, ja näihin liittyviin toimiin, esim. vartiointiin, viivyttelyyn, odottamiseen yms. Verbi יָשַׁב merkitsee 'istua', mutta sillä kuvataan myös paikallaan asumista. Samasta juuresta tulee מוֹשָׁב 'istuin', joka voidaan ymmärtää asuinpaikkanakin.

1:2

כִּי אִם – <i>kî ʾim</i>	כִּי konjunktio, 'sillä' + אִם konjunktio, 'jos' = 'vaan'
בְּתוֹרָה – <i>bēṭōrāt</i>	-בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + תוֹרָה substantiivi, feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'opetuksessa'
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi, genetiivi = 'HERRAN'

הַפְּצוּ – <i>hefšô</i> .	פָּץ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>'halunsa'</i> • Korkomerkki <i>'Ole wejored</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וּבְתוֹרָתוֹ – <i>uv^etōrātô</i>	וְ- <i>'ja'</i> + תוֹרָה prepositio, '-ssa', '-lla' + תוֹרָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>'ja Hänen opetuksessaan'</i>
יִהְיֶה – <i>jehgê</i>	הָנָה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>'toistaa'</i>
יּוֹמָם – <i>jōmâm</i>	יּוֹמָם adverbi, <i>'päivin'</i> = <i>'päivin'</i>
וּלְיָלָהּ – <i>wālâjlā</i> .	וְ- <i>'ja'</i> + לְיָלָהּ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = <i>'ja yö'</i> • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:2. Konjunktiot כִּי ja אִם merkitsevät yhdessä *'vaan'*. Verbi הָנָה (imperfekti יִהְיֶה) on mielenkiintoinen, koska se liittyy heprealaiseen tai yleensäkin vanhaan sivistyskulttuuriin. Monillakaan ihmisillä ei ollut tuona aikana mahdollisuutta hankkia kirjakääröjä, jotka olivat todella kalliita (niin kuin nykyisinkin), kirjathan tulivat vasta keskiajan jälkeen yleisemmiksi ja halvemmiksi kirjapainotekniikan myötä. Siksi Tooraa luettiin julkisesti kaikille israelilaisille juhlien yhteydessä ja isommissa kansan kokoontumisissa. Lukutaitoiset kohenit ja profeetat lukivat kääröjä pyhäkössä ja saattoivat lukea niitä myös kuninkaalle ja yläluokan edustajille yksityisesti. Tuona aikana ihmiset olivat tottuneet opettelemaan ulkoa pitkiäkin pätkiä Kirjoituksista. Vielä tänäkin päivänä monet juutalaiset osaavat Tooran ulkoa ja muslimit Qur'anin. Tämä הָנָה-verbin ilmaisema puoliääneen lukeminen on juuri tuon muistinvaraisen Jumalan Sanan toistoa puoliääneen, jolloin se pysyy entistä paremmin mielessä. Jotta esim. koko Tooran (kaikki Mooseksen kirjat) voisi muistaa, pitää sitä toistaa mielessään jatkuvasti ajatuksen kanssa. Sana יּוֹמָם on oikeastaan adverbi *'päivin'* tai *'pitkin päivää'*. Se tulee sanasta יוֹם *'päivä'*. Yö, לְיָלָהּ, on tässä jakeessa pausamuodossa, jossa painollinen *a* vain pitenee לְיָלָהּ. Sana on maskuliini ja sen paino on aina toiseksi viimeisellä tavulla toisin kuin -loppuisilla feminiineillä, joiden paino on aina viimeisellä tavulla. לְיָלָהּ lausutaan *lâjlā* tai pausassa לְיָלָהּ - *lâjlā*. Sanalla on myös toisintomuoto: לָיִל - *lâjil* ja *status constructus* muodossa לֵיַל - *lêl*, josta saadaan sanan monikko לַיְלוֹת - *lêlôt*. Sanalta puuttuu adverbi, mutta tässä se on mielekästä kääntää *'öin'* tai *'öisin'*.

1:3

וְהָיָה – <i>w^ehājâ</i>	הָיָה verbi, indikatiivi, konsekutiivinen perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>'(ja hän) on'</i>
כַּעֵץ – <i>ke^eêš</i>	-כַּ prepositio, <i>'kuin'</i> + עֵץ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = <i>'(niin) kuin puu'</i>
שִׁתּוּל – <i>šātûl</i>	שִׁתּוּל verbi, qal, passiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = <i>'istutettu'</i>
עַל- – <i>al-</i>	עַל prepositio, <i>'päällä'</i> = <i>'päällä'</i>
פְּלָגֵי – <i>palgê</i>	פְּלָגֵי substantiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = <i>'kastelukanavat'</i>
מַיִם – <i>mâjim</i> .	מַיִם substantiivi, maskuliini, duaali, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = <i>'vesien'</i> • Korkomerkki <i>'Ole wejored</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲשֶׁר – <i>âšér</i>	אֲשֶׁר relatiivipronomini, <i>'joka'</i> , <i>'jonka'</i> , <i>'mikä'</i> , <i>'minkä'</i> = <i>'joka'</i>
פְּרִי – <i>pirjô</i>	פְּרִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, kollektiivinen, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini =

יִתֵּן – <i>jittén</i>	‘hedelmänsä’ נתן verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘antaa’
בְּעִתּוֹ – <i>b^ecittô</i>	-בּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + עֵת substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + וּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘ajallaan’
וְעָלְהוּ – <i>w^ealéhū</i>	-וּ ‘ja’ + עָלָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + וּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘ja lehtensä’
לֹא – <i>lō-</i>	לא adverbi, kieltosana, ‘ei’ = ‘ei’
יִבּוֹל – <i>jibbôl</i>	נָבַל verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘lakastuu’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְכֹל – <i>w^ekól</i>	-וּ ‘ja’ + כֹּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ja kaikki’
אֲשֶׁר – <i>ʾašer-</i>	אֲשֶׁר relatiivipronomini, ‘joka’, ‘jonka’, ‘mikä’, ‘minkä’ = ‘mitä’
יַעֲשֶׂה – <i>ja^ašê</i>	עָשָׂה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘tekee’
יַצְלִיחַ – <i>jašlîḥ.</i>	הִצְלִיחַ verbi, <i>hif'il</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘menestyy’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:3. Vesikanavat ovat olleet tärkeitä Israelissa niillä alueilla, joilla ei saada riittävästi sadetta talvella. Sadekausi on melko lyhyt eikä läheskään koko maassa sada niin kuin rannikolla.

1:4

לֹא כֵן – <i>lō-kén</i>	לא adverbi, kieltosana, ‘ei’ + כֵּן adverbi, ‘niin’ = ‘niin’
הַרְשָׁעִים – <i>hār^ešāʿîm.</i>	-הַ määräinen artikkeli + רָשָׁע substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘synnintekijät’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כִּי אִם – <i>kî ʾim-</i>	כִּי konjunktio, ‘sillä’ + אִם konjunktio, ‘jos’ = ‘vaan’
כַּמוֹץ – <i>kammôš</i>	-כּ prepositio, ‘kuin’ + מוֹץ substantiivi, maskuliini, yksikkö, kollektiivinen, määräinen, <i>status absolutus</i> = ‘kuin akanat’
אֲשֶׁר – <i>ʾašer-</i>	אֲשֶׁר relatiivipronomini, ‘joka’, ‘jonka’, ‘mikä’, ‘minkä’ = ‘mitä’
תִּדְרֹכֵנּוּ – <i>tidd^efēnnū</i>	דָּרַךְ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini + וּ- objektsuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, energeettinen נ = ‘hajottaa sen’
רוּחַ – <i>rûḥ.</i>	רוּחַ substantiivi, maskuliini / <u>feminiini</u> , yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘tuuli’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:4. Sana מוֹץ on kollektiivinen ja tarkoittaa kaikkea tuulessa lentävää akanaroskaa kun viljaa puhdistetaan tuulessa puinnin jälkeen. Siksi kun מוֹץ on yksikössä, on siihen viittaava verbin objektsuffiksikin yksikössä נוּ-. Objektsuffiksi on erikoinen runokielessä esiintyvä energeettinen pääte, senhän tulisi olla normaalisti וּ-. (Tällaisiin erikoisiin objektipäätteisiin ja persoonasuffikseihin tormää muuallakin psalmeissa, ks. esim. Ps 2:3). Tuo ‘hajottaa’-verbikin on hankala kun sen ensimmäinen juurikirjain נ katoaa imperfektistä, verbihän on נָדַרְךָ, tässä imperfektin yksikön 2. persoonan feminiini: תִּדְרֹךְ + energeettinen pääte נוּ-, jolloin vokalisointi muuttuu muotoon: תִּדְרֹכֵנּוּ. Tässä feminiininen tuuli רוּחַ on subjektina, siksi verbi on feminiinissä.

1:5

עַל-כֵּן – <i>al-kén</i>	עַל prepositio, 'päällä' + כֵּן adverbi, 'niin' = 'siksi'
לֹא – <i>lō-</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
יָקֻמוּ – <i>jāqûmū</i>	קָם verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'nousevat'
רָשָׁעִים – <i>rēšāʿîm</i>	רָשָׁע substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'synnintekijät'
בְּמוֹשָׁפֵט – <i>bammišpât.</i>	בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + מֹשָׁפֵט määräinen artikkeli + מֹשָׁפֵט substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'tuomiolla' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְחַטָּאִים – <i>wēḥattāʿîm</i>	וְ 'ja' + חַטָּא substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'syntiset'
בְּעֵרְתָּ – <i>baʿēdāt</i>	בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + עֵרְתָּ määräinen artikkeli + עֵרְתָּ substantiivi, feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'kokoontumisessa'
צְדִיקִים – <i>ṣaddīqîm.</i>	צְדִיק substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'oikeamielisten' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:5. Prepositio עַל ja adverbi כֵּן merkitsevät yhdessä 'siksi', 'sen tähden'. Tässä jakeessa erittäin mielenkiintoinen sana on verbi קָם. Sehän tarkoittaa tässä qal-perusvartalossaan erityisesti 'nousta'. Synnintekijät eivät NOUSE tuomiolla. Tässä on selvä viittaus ylösnousemukseen. Synnintekijät, jotka eivät peri ensimmäistä ylösnousemusta Ješuan saapuessa, ovat viimeisellä tuomiolla ja he eivät pääse toiseen ylösnousemukseen jos heidän nimeään ei ole elämän kirjassa, vaan joutuvat iankaikkiseen kadotukseen! (Ilm 20:11-15). verbillä קָם on erittäin laaja semanttinen kenttä, koska sitä käytetään niin paljon hepreassa hyvinkin erilaisissa yhteyksissä ja kielikuvissa. Tässä jakeessa kuitenkin kääntäisin sen ihan perusmerkityksessään 'nousta' juuri edellä esitetyn vuoksi. Juutalaisuudessa se ymmärretään näin, että synnintekijöillä ei ole ylösnousemusta viimeisellä tuomiolla eikä näin osaa tulevassa maailmassa.

1:6

כִּי – <i>kī-</i>	כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'
יֹדֵעַ – <i>jōdēʿ</i>	יָדַע verbi, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'tunteva'
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
דֶּרֶךְ – <i>dérék</i>	דֶּרֶךְ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'tie'
צְדִיקִים – <i>ṣaddīqîm.</i>	צְדִיק substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'oikeamielisten' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְדֶרֶךְ – <i>wēdérék</i>	וְ 'ja' + דֶּרֶךְ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'ja tie'
רָשָׁעִים – <i>rēšāʿîm</i>	רָשָׁע substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'synnintekijöiden'
תֹּבֵד. – <i>tōvêd.</i>	תֹּבַד verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini; pausa = 'katoaa' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 1:6. Tässä jakeessa kääntäisin verbin יָדַע sanalla 'tuntea'. Herra todella tuntee oikeamielisten tien, koska se on Hänen valmistamansa.

YLISTYS 2

2:1

לָמָּה – *lāmmā*

לָ- prepositio, '-lle' + מָה interrogatiivipronomini, 'mikä', 'mitä' = 'miksi'

וַרְנִישׁוּ – *rāḡešû*

וַרְנִישׁ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = 'liikkuivat levottomasti'

גּוֹיִם – *ḡōjîm*.

גּוֹי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'pakanakansat' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

וּלְאֲמִיּוֹם – *ūl^eummîm*

וּ- 'ja' + אֲמִיּוֹם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = 'ja (pakana)kansakunnat'

יִהְיֶה – *jehgû-*

יִהְיֶה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'toistavat'

רִיק – *rîq*.

רִיק substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'turhuus' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:1. לָ-repositio ja interrogatiivipronomini מָה merkitsevät yhdessä 'miksi'. Verbi וַרְנִישׁ esiintyy vain tässä jakeessa Raamatussa, näin sen merkityksen vivahteet eivät ole selviä. Sanat גּוֹי ja אֲמִיּוֹם merkitsevät aina silloin pakanakansoja, kun kontekstin mukaan ei puhuta selvästi Israelista. Huomaa sama sana הֶנְהָה, jota käytetään Jumalan Sanan ulkoa lukemisesta tai toistamisesta psalmissa 1. Tässä sitä käytetään turhuuden toistamisesta, siis pakanakansojen myyteistä, jumaltaruista, yms. turhuudesta, jotka siirtyivät suullisena traditiona sukupolvelta toiselle. Suomalaista pakanallista turhuutta edustaa valtavan laaja kansanrunous, josta Lönnröt kokosi Kalevalan.

2:2

יִתְיַצְּבוּ – *jitjass^evû*

יִתְיַצְּבוּ verbi, *hitpa''el*, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini (juuri יָצַב) = 'asettuvat (vastaan)'

מַלְכֵי – *malkē-*

מַלְכֵי substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = 'kuninkaat'

אֶרֶץ – *ʿereš*

אֶרֶץ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi = 'maan'

וְרוֹזְנֵימָם – *w^erōz^enîm*

וְ- 'ja' + רוֹזְנֵימָם verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, *status absolutus* = 'ja johtajat'

נוֹסְדֵי – *nōs^edû-*

נוֹסְדֵי verbi, *nif'al*, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona (juuri יָסַד) = 'liittoutuivat'

יַחַד – *jāḥad*.

יַחַד adverbi, 'yhdessä'; pausa = 'yhdessä' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

עַל – *ʿal-*

עַל prepositio, 'päällä' = 'vastaan'

יְהוָה – *ʿādōnāy*

יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'

וְעַל – *w^eʿal-*

וְ- 'ja' + עַל prepositio 'päällä' = 'ja vastaan'

מְשִׁיחוֹ – *m^ešīḥô*.

מְשִׁיחַ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + i- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'voideltunsa' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:2. Juuri tätä jaetta siteerataan ja kommentoidaan Apt 4:23-31 rukouksessa, tosin Septuagintan mukaan UT:n kreikankielisessä tekstissä.

2:3

נִנְתְּקָה – *n^enatt^eqâ*

נִנְתְּקָה verbi, *pi''el*, kohortatiivi, imperfekti, monikko, 1. persoona = 'haluamme repiä', 'repikäämme'

אֶת – *ʿet-*

אֶת prepositio, 'kanssa' / objektin merkki

מוֹסְרֹתֵימוֹ – *mōs^erōt^emō*.

מוֹסְרֹתֵימוֹ substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + m- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen päätte -מוֹ);

pausa = 'heidän kahleensa' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 וְנִשְׁלִיכָהּ – *w^enašlīkā* – וְ- 'ja' + הִשְׁלִיךְ verbi, *hif'il*, kohortatiivi, imperfekti, monikko, 1. persoona = 'ja haluamme heittää', 'ja heittäkäämme'
 מִמֶּנּוּ – *mimménū* מִן prepositio '-sta' + נוּ- persoonasuffiksi, monikko, 1. persoona = 'meistä', 'itsestämme'
 עֲבוֹתָיִם – *^avōtêṁō*. עֲבוֹת substantiivi, maskuliini / femiiniini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen päätte -מו-); pausa = 'heidän köytensä' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:3. Tällaisessa yhteydessä heprean kohortatiivin voi kääntää suomen imperatiivilla: 'repikäämme' ja 'heittäkäämme'. Sana עֲבוֹת merkitsee punottua köyttä, mutta sana עֲבוֹת tai עֲבוֹת merkitsee puun tuuhea oksistoa. Sanoilla on kuitenkin yhteys keskenään, nehän tulevat samasta juuresta עֲבַת, jota käytetään Raamatussa vain kerran kielikuvassa abstraktissa merkityksessä 'punoa' (Miika 7:3). Tuuhean puun oksistonkin voi ymmärtää ikään kuin oksapunokseksi. Davidsonin sanakirjassa sanat käsitellään juuren עֲבַת yhteydessä. Davidson yhdistää tähän myös juuret עֲבַת ja עֲבוֹת, ja hepreassa onkin paljon tällaisia hieman samalta kuulostavien juurten muodostamia 'perheitä', joiden merkityksetkin ovat samansuuntaisia. Liljeqvist ei näitä tuo aina esille, vaikka niitä kieliopeissa ja monissa sanakirjoissa käsitelläänkin varsin laajasti. Huomaa kahden substantiivin runollinen persoonapäätte -מו-, jota käytetään vain joissakin psalmeissa tavallisten monikon 3. persoonan maskuliinipäätteiden sijasta (ׁ- ja ׁ-).

2:4

יֹשֵׁב – *jōšév* יָשַׁב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, *status absolutus* = 'istuva'
 בַּשָּׁמַיִם – *baššāmájim* בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + הַ- määräinen artikkeli + שָׁמַיִם substantiivi, maskuliini, duaali, *status absolutus* = 'taivaissa'
 יִשְׁחֹק – *jīšhâq*. יִשְׁחֹק verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'nauraa' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 אֲדֹנָי – *^adōnâj* אֲדֹנָי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa, tätä muotoa käytetään vain Herrasta = 'Herra'
 יִלְעָג – *jil'ág* יִלְעָג verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'pilkkaa'
 לָמוֹ – *lâmō*. לְ- prepositio, '-lle' + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen päätte -מו-); pausa = 'heille' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:4. Hepreassa sana שָׁמַיִם on aina dualissa eli kaksoismuodossa. Se kuvaa hyvin sekä näkyvää taivasta että Jumalan taivaita. Nauraa sana on yleensä יִשְׁחֹק, mutta samaan sanaperheeseen kuuluu myös erityisesti runokielessä käytetty יִשְׁחֹק. Vain Herrasta käytetään monikollista pausamuotoista sanaa אֲדֹנָי, joka tarkoittaa 'Herrani', siis monikossa! Vain runokielessä käytetään sanasta לָמוֹ muotoa לָמוֹ.

2:5

אָז – *áz* אָז adverbi, 'silloin' = 'silloin'
 יִדְבֵּר – *j^edabbér* יִדְבֵּר verbi, *pi'el*, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'puhuu'

אֵלֵינוּ – ʿēlēmō	אֵל prepositio, ‘-lle’ + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen pääte נו-) = ‘heille’
בְּאִפּוֹ – v ^e appô.	-בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + אִפּוֹ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘vihassaan’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וּבְחֶרְוֹנוֹ – ūvah ^a rônô	-יְ ‘ja’ + -בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + חֶרְוֹן substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘ja (vihan) hehkussaan’
יְבַהֵלְנוּ: – j ^e vah ^a lēmō.	יְבַהֵל verbi, pi [‘] el, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + ם- objektisuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen pääte נו-); pausa = ‘kauhistuttaa heitä’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:5. Tässäkin jakeessa käytetään runollista persoonasuffiksia sekä substantiivin että verbinkin yhteydessä. Huomaa, että אִפּוֹ-sanan perusmerkitys on ‘nenä’ tai ‘sierain’. Aikoinaan ihmiset ilmaisivat tunteensa erittäin voimakkaasti ja vihaa ilmaistiin puhkumalla ja muutenkin meuhkaamalla, tästä syystä אִפּוֹ-sana sopiikin tällaiseen vihaa tarkoittavaan kielikuvaan erittäin hyvin. Mielenkiintoinen sana on myös חֶרְוֹן, se tulee juuresta חָרָה ‘kuumeta’. Monissa kielissä käytetään vihaisena olemisesta täsmälleen samaa kielikuvaa kuin hepreassa, esimerkiksi suomessa voidaan sanoa, että joku ‘käy kuumana’. בַּהֵל-juurella on kaikissa vartaloissaan mukana jonkinlainen kiire tai kiireesti toimiminen kauhun hetkellä.

2:6

וְאֲנִי – wa ^a nî	-יְ ‘ja’ + אֲנִי persoonapronomini, yksikkö, 1. persoona = ‘ja minä’
נִסְכָּתִי – nāsáktî	נִסְכָּתִי verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘vuodatin’
מִלְכִי – malkî.	מִלְכִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘kuninkaani’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
עַל- – ʿal-	עַל prepositio, ‘päällä’ = ‘päällä’
צִיּוֹן – šijjôn	צִיּוֹן erisnimi = ‘Siion’
הָר- – hár-	הָר substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘vuori’
קִדְשִׁי: – qodšî.	קִדְשִׁי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘pyhytyeni’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:6. verbi נִסְכָּתִי tarkoittaa oikeastaan kaatamista ja vuodattamista, erityisesti juomauhrin vuodattamista, tässä verbi kuitenkin ymmärretään kontekstin kautta lähinnä merkityksessä ‘asettaa’. Ješua uhrasi itsensä juuri Kuninkaana! Hän antoi kaikkensa, ikään kuin vuodatti itsensä täydellisenä uhrina. Liljeqvist on eritellyt paljon erilaisia merkityksiä קִדְשִׁי-sanalle, mutta sen perusmerkitys on vain ‘pyhä’ ja ‘pyhyys’, mikä tarkoittaa Jumalalle (usein voitelemalla ja vihkimällä) erotettua ja vain Jumalan palvelemisessa käytettyä.

2:7

אֲסַפֵּר – ʾasapp ^e râ	אֲסַפֵּר verbi, pi [‘] el, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘tahdon ilmoittaa’, ‘tahdon julistaa’
אֵל – ʿél	אֵל prepositio, ‘-lle’
חֶן – hōq.	חֶן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘säädös’ • Korkomerkki ‘Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
יְהוָה – ʾadōnâj	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’

אָמַר – <i>ʾāmār</i>	אָמַר verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘ <i>sanoi</i> ’
אֶלַי – <i>ʿeláj</i>	אֶל prepositio, ‘-lle’ + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>minulle</i> ’
בְּנִי – <i>b^enî</i>	בֵּן substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>poikani</i> ’
אֶתָּה – <i>ʾattâ</i> .	אָתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ <i>sinä</i> ’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲנִי – <i>ʾanî</i>	אֲנִי persoonapronomini, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>minä</i> ’
הַיּוֹם – <i>hajjôm</i>	הַיּוֹם määräinen artikkeli + יוֹם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ <i>tänään</i> ’
יִלְדְתִּיךָ – <i>j^elidtîkā</i> .	יָלַד verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘ <i>synnytin sinut</i> ’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:7. Verbi סָפַר on erittäin mielenkiintoinen sana, sen juuresta tulee useita sanoja, joita juutalaisuudessa tulkitaan hyvin mielenkiintoisesti (esim. סָפַר ‘*kirja*’ ja סָפִיר ‘*sappiir-kivi*’). En tässä voi puuttua noihin tulkintoihin, mutta voin myöhemmin kirjoittaa mainitsemistani sanoista enemmän. Sana חֶק tarkoittaa lähinnä ‘*määräosa*’ esimerkiksi päivittäisen ruoan (leivän) yhteydessä. Tämä onkin kuvaavaa, meidän ravintomme on Jumalan Sana, Ješuan ruumis, ja sen mukaisesti toimiminen (Joh 4:31-34, 6:22-71). אֶל-prepositio toimii tässä objektin merkin tavoin eikä sitä voi kääntää suomeksi. יוֹם-sanaa käytetään määräisessä muodossa usein fraasina, jonka merkitys on ‘*tänään*’ tai ‘*tänä päivänä*’. Huomaa, kuinka jakeessa käytetään kumpaakin pääjakajaa (‘*Ole wejored* ja *Athnah*), ensimmäinen niistä on voimakkaammin jakava. ‘*Ole wejored*’ on kaksiosainen merkki ja sen toinen osa on אֶל-preposition päällä ja toinen חֶק-sanan päällä, yleensä kummatkin merkit ovat samassa sanassa paitsi tällaisissa tapauksissa kun pääsana (חֶק) on yksitavuinen. Yleensä verbillä יָלַד tarkoitetaan maskuliinissa ‘*saada lapsi*’ ja feminiinissä ‘*synnyttää*’, mutta tässä Jumalan ollessa subjekti (minä) hyvä käänös on maskuliinissakin ‘*synnyttää*’. Suomalaisessa vuoden 1933-käännöksessä sanan vastineena käytetään usein sanaa ‘*siittää*’ (paitsi kuvannollisessa merkityksessä, esim. Ps 7:15), mutta se ei ole sanan merkitys. Lapsen saaminen on eri asia kuin siittäminen. Tässä *Athnah*-merkin kanssa ei käytetä pausaa. Juuri korkomerkkien mukaan jae tulisi kääntää: **“*Tahdon julistaa säädöstä. HERRA sanoi Minulle: ‘Sinä olet Poikani, tänään Minä Sinut synnytin.*”**

2:8

שְׂאֵל – <i>š^eʾal</i>	שָׁאַל verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ <i>pyydä</i> ’
מִמֶּנִּי – <i>mimménni</i>	מִן prepositio ‘-sta’ + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>minulta</i> ’
וְאַתָּה – <i>w^eʿett^enâ</i>	וְ- ‘ <i>ja</i> ’ + נָתַן verbi, qal, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>ja tahdon antaa</i> ’
גּוֹיִם – <i>gōjîm</i>	גּוֹי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ <i>pakanakansat</i> ’
נַחֲלָתְךָ – <i>nah^alāt^ekā</i> .	נָחַל substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘ <i>perintöosasi</i> ’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְאַחֲזֶקָה – <i>wa^aḥuzzā^ekâ</i> וְ- ‘ <i>ja</i> ’ + אָחַז substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ <i>ja omaisuutesi</i> ’	
אֲפָסֶי – <i>ʾafsê</i> -	אָפַס substantiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = ‘ <i>loput</i> ’, ‘ <i>ääret</i> ’
אָרְצִי – <i>ʾâreš</i> .	אָרֶץ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status</i>

absolutus, genetiivi; pausa = ‘maan’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:8. Sekä נְחֻלָּה että אֲחֻזָּה -sanoilla ilmaistu perintöosa tarkoittaa usein toiselta saatua, toisen lupaamaa tai antamaa perintömaata, harvemmin irtainta omaisuutta. Jumalahan lupasi Israelille Luvatun maan perintöosaksi, joka tämän piti ottaa omakseen. Myös Israelia ja leeviläisiä nimitetään näillä sanoilla Jumalan perintöosaksi tai omaisuudeksi. Avraham osti itselleen perintöosan (אֲחֻזָּה) sukuhaudaksi, joka sitten periytyi hänen jälkeläisilleen.

2:9

תָּרַעַם – *t^erō^cém* תָּרַעַם verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + ם-objektisuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘murskaat heidät’
בְּשֶׁבַט – *b^eš^ev^et* בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + שֶׁבַט substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘sauvalla’
בְּרֹזֶל – *barzél*. בְּרֹזֶל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi; pausa = ‘raudan’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
כִּכְלִי – *kiklî* כִּכְלִי prepositio, ‘kuin’ + כִּי substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘kuin astia’
יֹצֵר – *jōšer* יֹצֵר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi = ‘muovaajan’
הַנִּפְצָעִים – *t^enapp^eš^em*. הַנִּפְצָעִים verbi, pi[‘]el, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + ם-objektisuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘särjet heidät’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:9. Sana שֶׁבַט tarkoittaa lähinnä sauvaa. Sauva oli ennen henkilökohtainen arvon symboli ja jokaisella perhekunnalla oli aina ‘isä’, jolla oli perheen sauva. Myöhemmin korkeimmissa asemissa olevien ruhtinaiden ja kuninkaiden sauvasta kehittyi koristeellinen, mahdollisesti kullattu ja jalokivin koristeltu, arvon symboli eli valtikka. Tässä haluan kääntää sen kuitenkin sauvaksi, koska se määritellään ‘rautasauvaksi’, jolla murskataan viholliset. Savenvalaja on yksinkertaisesti יֹצֵר-verbin ‘muovata’ aktiivinen partisiippi יֹצֵר ‘muovaava’, ‘muovaaja’.

2:10

וְעַתָּה – *w^ecattâ* וְ- ‘ja’ + עַתָּה adverbi, ‘nyt’ = ‘ja nyt’
מְלָכִים – *m^elākîm* מְלָכִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = ‘kuninkaat’
הַשְּׂכִילוּ – *haškilû*. הַשְּׂכִילוּ verbi, *hif’il*, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini (juuri שָׁכַל); pausa = ‘hankkikaa ymmärrystä’, ‘tulkaa viisaiksi’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
הִוְסְרוּ – *hiwwās^erû* הִוְסְרוּ verbi, *nif’al*, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini, (juuri יָסַר) = ‘ottakaa opiksenne’
שֹׁפְטֵי – *šōf^etê* שֹׁפְטֵי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, *status constructus* = ‘tuomarit’
אַרְצֵי – *âreš*. אַרְצֵי substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi; pausa = ‘maan’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:10. Heprean juuri שָׁכַל on mielenkiintoinen, sen merkitykset kaikissa vartaloissa merkitsevät lähinnä ymmärryksen ja viisauden hankkimista, siis opiskelua. Juutalaisessa kulttuurissa tämä merkitsee omien vanhempien, rabbinen, opettajien ja Jumalan Sanan opetuksesta viisastumista. Raamatullinen vanhempien kunnioittaminen on erityisesti opin ottamista ja sen noudattamista. Heprean sana ‘tuomari’ on oikeastaan verbin שֹׁפַט partisiippi

שׁוֹפֵט 'oikeutta jakava', 'oikeudenjakaja'.

2:11

עֲבָדוּ – <i>ʿivdû</i>	עָבַד verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'palvelkaa'
אֶת – <i>ʿet-</i>	אֵת prepositio, 'kanssa' / <u>objektin merkki</u>
יְהוָה – <i>ʾādônâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
בְּיָרֵאָה – <i>b^ejir^aâ</i> .	-בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + יָרֵאָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'pelossa' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְגִלּוֹ – <i>w^egîlû</i>	-וּ 'ja' + גִּלּוֹ verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'ja huutakaa riemua'
בְּרַעְרָה – <i>bir^aādâ</i> .	-בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + רַעְרָה substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'vapinassa' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:11. Hepreassa on jännää, että Herran palvominen liitetään sekä riemuitsemiseen että pelkäämiseen ja vapisemiseen. Tällainen Jumalan kunnioitus ja todellinen Herran pelko puuttuu kristillisistä piireistä kokonaan, varsinkin uuskarismaattisista piireistä, joissa suuret nimet ovat pyhän hengen baarimikkoja ja Jeesus on vain hyvä tyyppi ja jokaisen kamu, Jesse, joka jakaa kallista armoaan rajatta synnissä rypeville kavereilleen.

2:12

נִשְׁקָוּ – <i>našš^eqû</i>	נִשְׁקָו verbi, <i>pi^ʿel</i> , imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'suudelkaa'
בַּר – <i>vár</i>	בָּר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'poika'
פֶּן – <i>pen-</i>	פֶּן konjunktio, 'ettei', 'jottei' = 'ettei'
יִאָנֵךְ – <i>jē^{ne}náf</i>	יָנַךְ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'vihastuisi'
וְתִאָבְדוּ – <i>w^etîôvdû</i>	-וּ 'ja' + אָבְדוּ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'ja katoaisitte'
דֶּרֶךְ – <i>dérék</i>	דֶּרֶךְ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'tie'
כִּי – <i>kî-</i>	כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'
יִבְעַר – <i>jiv^aár</i>	יָבַעַר verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'syttyy'
כַּמְעַט – <i>kim^aát</i>	-כּ prepositio, 'kuin' + מְעַט adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'kuin vähän'
אָפּוֹ – <i>ʾappô</i> .	אָפּוֹ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + i- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'vihansa' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲשֶׁר – <i>ʾašrê</i>	אֲשֶׁר (אֲשֶׁר) substantiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = 'onnet'
כָּל – <i>kol-</i>	כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'kaikki'
חֹסֵי – <i>hôsê</i>	חָסָה verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = 'turvautuvaset'
בוֹ – <i>vô</i> .	-בּ prepositio, '-ssa', '-lla' + וֹ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'hänessä' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 2:12. Suuteleminen Raamatun aikaisessa kulttuurissa ilmaisi erittäin

suurta kiintymystä tai erityistä huomionosoitusta ja toisen ihmisen hyväksymistä, esimerkiksi anteeksiannon yhteydessä. Sana בַּר merkityksessä ‘poika’ on harvinainen Raamatun hepreassa, jossa käytetään enemmän sanaa בֵּן, mutta arameassa käytetään yksinomaan בַּר-sanaa. Huomaa, kuinka tässä yhteydessä imperfekti (וְהִתְאַבְּרֵי ja וְיִתְאַבְּרֵי) on luontevaa kääntää suomen konditionaalilla kun ensin käytetään imperatiivia (וְשִׁקְרוּ) ja sitten ehdollista konjunktiona פֶּן ‘ettei’. Konjunktio viittaa kumpaankin verbiin. sanasta וְהִתְאַבְּרֵי puuttu sivupaino ja siksi pääpaino on siirretty toiseksi viimeiselle tavulle, näin sana lausutaan tässä poikkeuksellisesti *w^eṭōvdū* (yleensä se lausutaan sivupainollisena *w^eṭōv^edū*, jolloin paino on viimeisellä tavulla, sivupaino *ō*:lla). Adjektiivi מְעַט tarkoittaa ‘vähän’, mutta tässä sillä tarkoitetaan lyhyttä aikaa.

YLISTYS 3

3:1

- מִזְמוֹר – *mizmôr* מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘ylistyslaulu’
- לְדָוִד – *l^edāwîd*. לְ- prepositio, ‘-lle’ + דָּוִד nimi; pausa = ‘Daavidin’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
- בְּבִרְחוֹ – *b^evōrḥô* בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + בִּרַח verbi, qal, infinitiivi, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘paetessaan’
- מִפְּנֵי – *mipp^enê* מִן prepositio, ‘-sta’, ‘-lta’ + פְּנֵה substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, *status constructus* = ‘kasvoilta’
- אֲבִשָּׁלוֹם – *avšālôm* אֲבִשָּׁלוֹם nimi, genetiivi = ‘Avšalomin’
- בְּנוֹ – *b^enô*. בֵּן substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘poikansa’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
- Kommentit jakeeseen 3:1. Epämääräinen genetiivi voidaan ilmaista לְ-prepositiolla, jolloin merkitys esimerkiksi tässä on [eräs] *Daavidin ylistyslaulu*’ (yksi monista). Tällainen genetiivin kiertoilmaus on melko tavallinen Raamatun hepreassa. Huomaa sana פְּנֵה ‘kasvot’, jota käytetään aina preposition kanssa prepositionomaisesti heprean kielikuivissa, yleensä se ymmärretään preposition mukaan joko ‘edestä’, ‘luota’ (מִן-prepositio: מִפְּנֵי) tai ‘edessä’, ‘eteen’ (לְ-prepositio: לְפָנָי). Sanasta käytetään vain monikkumuotoja פְּנֵים ja פְּנֵי, myös eri persoonasuffiksien kanssa.

3:2

- יְהוָה – *q^adōnâj* יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
- מָה – *mā-* מָה interrogatiivipronomini, ‘mikä’, ‘mitä’ = ‘miten’
- רַבּוּ – *rabbû* רַבַּב verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘tulivat lukuisiksi’
- שָׂרָאֵי – *šārâj*. שָׂר substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘viholliseni’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
- רַבִּים – *rabbîm* רַב substantiivi / adjektiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = ‘monet’
- קָמִים – *qāmîm* קָם verbi, qal, aktiivinen partisiippi, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = ‘nousevat’
- עָלָי – *‘ālâj*. עַל prepositio ‘päällä’ + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘päälleni’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:2. Verbin רָבַב kohdalla kannattaa muistaa heprean verbien perusmerkitysten kahtalainen vivahte ‘olla’, ‘tulla joksikin’, siten verbin voi kääntää ‘olla paljon / runsaasti’, ‘tulla lukuisiksi / runsaaksi’, ym. Huomaa, että קָוַם-verbien partisiipin muoto ei ole preesens suomessa vaan partisiipin ‘nouseva’ monikko ‘nousevat’.

3:3

רַבִּים – <i>rabbîm</i>	רַב substantiivi / adjektiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘monet’
אֲמָרִים – <i>ʾōmērîm</i>	אָמַר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘sanovat’
לְנַפְשִׁי – <i>le nafšî.</i>	-לְ prepositio; pausa, ‘-lle’ + נַפֵּשׁ substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘sielulleni’ • Korkomerkki ‘Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
אֵין – <i>ʾên</i>	אֵין adverbi, kieltosana, ‘ei (mitään / ketään)’ = ‘ei mitään’
יְשׁוּעָה – <i>jēšūʿâ</i>	יְשׁוּעָה substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , paragooginen ה = ‘pelastus’
לוֹ – <i>llô</i>	-לְ prepositio, ‘-lle’ + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘hänelle’
בְּאֵלֵהֶם – <i>vēlōhîm</i>	-בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + אֵלֵהֶם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘Jumalassa’
סֵלָה – <i>sēlā.</i>	סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:3. Huomaa, että אָמַר-verbien partisiipin muoto ei ole preesens suomessa vaan partisiipin ‘sanova’ monikko ‘sanovat’. אֵין-kieltosanaa käytetään vain nominaalilauseissa, joissa ei ole persoonamuotoista verbiä. Paragooginen ה ei merkitse mitään, se on vain jäännös vanhasta muodosta, jota käytetään lähinnä runokielessä ja vuorosanoissa.

3:4

וְאַתָּה – <i>wʿattâ</i>	-ךָ ‘ja’ + אַתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ja sinä’
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
מִגֵּן – <i>māgên</i>	מִגֵּן substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘kilpi’
בְּעָרִי – <i>baʿādî.</i>	בְּעָרִי prepositio, ‘ympärillä’ + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘ympärilläni’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כְּבוֹדִי – <i>keṽōdî</i>	כְּבוֹדִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘kunniani’
וּמְרִים – <i>ūmērîm</i>	-ךָ ‘ja’ + מְרִים verbi, <i>hifil</i> , aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> (juuri רָוַם) = ‘ja nostava’
רֹשִׁי – <i>rōšî.</i>	רֹשִׁי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘pääni’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:4. Herra on todella kilpemme (1Moos 15:1).

3:5

קוֹלִי – <i>qōlî</i>	קוֹלִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ääneni’
אֶל- – <i>ʾél-</i>	אֶל prepositio, ‘-lle’
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’

אָקראַ – <i>ʿeqrâ</i> .	קראַ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona; pausa = <i>‘huudan’</i> • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וַיַּעֲנֵנִי – <i>wajja^{ca}nénî</i>	עָנָה verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = <i>‘(ja) vastasi minulle’</i>
מֵהָרַ – <i>mēhār</i>	מִן prepositio, <i>‘-sta’, ‘-lta’</i> + הָר substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = <i>‘vuorelta’</i>
קִדְשׁוֹ – <i>qodšô</i>	קִדְשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘pyhyytensä’</i>
סֵלָה: – <i>sēlā</i> .	סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:5. Hepreassa käytetään adjektiiviattribuutin sijasta usein genetiivirakennetta הָר קִדְשׁוֹ *‘pyhyytensä vuori’*, jonka voi myös kääntää *‘pyhä vuorensa’*.

3:6

אֲנִי – <i>ʿanî</i>	אֲנִי persoonapronomini, yksikkö, 1. persoona = <i>‘minä’</i>
שָׁכַבְתִּי – <i>šākāvtî</i>	שָׁכַב verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona = <i>‘makasin’, ‘kävin levolle’</i>
וְאִישָׁנָה – <i>wāʾišānā</i> .	יָשַׁן verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 1. persoona, pagoooginen ה; pausa = <i>‘(ja) nukuin’</i> • Korkomerkki <i>‘Ole wejored</i> vastaa pilkkua tai pistettä
הֵקִיצוּתִי – <i>heqīṣôṭî</i> .	הֵקִיץ verbi, <i>hifʿil</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona (juuri קִיץ); pausa = <i>‘heräsin’</i> • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כִּי – <i>kî</i>	כִּי konjunktio, <i>‘sillä’</i> = <i>‘sillä’</i>
יְהוָה – <i>ʿdōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = <i>‘HERRA’</i>
יִסְמְכֵנִי: – <i>jism^ekênî</i> .	סָמַךְ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = <i>‘tukee minua’</i> • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:6. Tässä jakeessa käytetään konsekutiivista imperfektiä perfektin kanssa, vaikka psalmi ei olekaan varsinaisesti kertovaa tekstiä. Huomaa, että konsekutiivista muotoa voi käyttää vain erottavan korkomerkin jälkeen, koska se aloittaa lauseen. Tässä tuo lause jää kuitenkin vain sanan mittaiseksi: וְאִישָׁנָה. Verbi הֵקִיץ (*hifʿil*-vartalossa) tarkoittaa lähinnä *‘herätä’* tai *‘havahtua’*, *‘huomata’*, mutta qal-perusvartalossa sen merkitys on (ilmeisesti) *‘viettää kesää’*, kun samasta juuresta tulee myös sana קִיץ *‘kesä’*.

3:7

לֹא – <i>lô-</i>	לֹא adverbi, kieltosana, <i>‘ei’</i> = <i>‘ei’</i>
אִירָא – <i>ʾirâ</i>	יָרָא verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = <i>‘pelkään’</i>
מֵרִבְבוֹת – <i>mērīv^evôṭ</i>	מִן prepositio, <i>‘-sta’, ‘-lta’</i> + רִבְבָה substantiivi (lukusana), feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = <i>‘kymmenestä tuhannesta’</i>
עַם – <i>ʿām</i> .	עַם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = <i>‘kansan’</i> • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲשֶׁר – <i>ʿašér</i>	אֲשֶׁר relatiivipronomini, <i>‘joka’, ‘jonka’, ‘mikä’, ‘minkä’</i> = <i>‘joka’</i>
סָבִיב – <i>sāvîv</i>	סָבִיב adverbi, <i>‘ympärillä’</i> = <i>‘ympärillä’</i>
שָׁתוּ – <i>šāṭû</i>	שָׁתַי verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = <i>‘asettuivat’</i>
עָלַי: – <i>ʿalâj</i> .	עַל prepositio, <i>‘päällä’</i> + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = <i>‘päälleni’</i> • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:7. Hepreassa on kaksi toisiaan muistuttavaa ja usein alussa

keskenään sekoittuvaa verbiä יָרָא ‘pelätä’ ja רָאָה ‘katsoa’. Edellisellä on *e*-perfekti. Lukusanat, jotka merkitsevät satoja ja tuhansia, ovat oikeastaan substantiiveja. Sanaa עַם käytetään hyvin usein Israelin kansasta, mutta myös muistakin kansoista, oikeastaan se merkitsee monissa yhteyksissä kansanjoukkoa. Adverbi סָבַב tulee juuresta סָבַב.

3:8

קִוְמָה – <i>qūmâ</i>	קִוַּם verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona + paragoogginen ה = ‘nouse’
יְהוָה – ^a <i>dōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
הוֹשִׁיעֵנִי – <i>hōšīʿénī</i>	הוֹשִׁיעַ verbi, <i>hifʿil</i> , imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona + נִי-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘pelasta minut’
אֱלֹהֵי – ^e <i>lōháj</i>	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘Jumalani’
כִּי – <i>kī-</i>	כִּי konjunktio, ‘sillä’ = ‘sillä’
הִכָּהֵךְ – <i>hikkûḥ</i>	הִכָּה verbi, <i>hifʿil</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona = ‘löit’
אֶת – ^{et-}	אֶת prepositio, ‘kanssa’ / <u>objektin merkki</u>
כָּל – <i>kol-</i>	כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘kaikki’
אֵיבִי – ^o <i>jéʿváj</i>	אֵיבַב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘viholliseni’
לְחִי – <i>lēḥī.</i>	לְחִי substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘leuka(luu)’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
שֵׁן – <i>šinnê</i>	שֵׁן substantiivi, maskuliini / feminiini, duaali, <i>status constructus</i> = ‘hampaat’
רָשָׁעִים – <i>rēšāʿīm</i>	רָשָׁע substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = ‘synnintekijöiden’
שִׁבְרָתָּהּ – <i>šibbártā.</i>	שִׁבַּר verbi, <i>piʿʿel</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona; pausa = ‘murskasit’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 3:8. Huomaa, kuinka tässä käytetään ה-lopusta imperatiivimuotoa קִוְמָה yleisemmän קִוַּם-muodon sijasta, loppu-ה tulkitaan paragooggiseksi jäänteeksi kielen aiemmista kehitysvaiheista. Kummatkin muodot ovat yksikön 2. persoonan maskuliinimuotoja, eikä niillä ole merkityseroa. Oikeastaan on vaikea sanoa mikä on sanan לְחִי tarkka merkitys. Se merkitsee selvästi leukaluuta esimerkiksi Tuomarit 15:9-20, jossa jae 19 on 1933-käännöksessä käännetty todella väärin. Jumala avasi kuopan Lehissä, johon syntyi lähde. Vettä ei siis tullut mistään leukaluun hampaankolosta. Kääntäjät ovat tulkinneet kuopan hampaankoloksi ja Lehin, joka on paikka, leukaluuksi! Asia on kuitenkin aivan selvä kun lukee kertomuksen hepreaksi! Ehkä לְחִי-sanan merkitys on vain ‘leuka’, joka eri yhteyksissä ymmärretään leukaluuna tai poskena. Tässä yhteydessä en kääntäisi sitä kuitenkaan poskeksi, koska on kysymys hampaiden murskaamisesta, jotka ovat tiukasti kiinni leukaluussa. Sana שֵׁן ‘hampaat’ on duaalissa eli kaksikossa.

3:9

לִיהוָה – <i>ladōnâj</i>	לְ prepositio, ‘-lle’ + יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRALLE’
הַיְשׁוּעָה – <i>hajēšūʿâ.</i>	הַ määräinen artikkeli + יְשׁוּעָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘pelastus’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
עַל – ^{al-}	עַל prepositio, ‘päällä’ = ‘päällä’
עַמִּי – ^{amm} <i>eḵâ</i>	עַם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘kansasi’

בְּרַכָּתָךְ – *virkāṭékā* בְּרַכָּה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ך-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini, poikkeuksellisesti pausa
 = ‘siunauksesi’
 סֵלָה – *ssélā*. סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu,
 korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 3:9. Vaikka tässä käytetään לְ-prepositiota, sen voi kääntää myös
 ‘HERRALLA’.

YLISTYS 4

4:1

לְמַנְצַח – *lamnaṣṣêʿāḥ* לְ prepositio, ‘-lle’ + ה־ määräinen artikkeli + נִצַּח verbi, pi‘el, aktiivinen
 partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = ‘johtajalle’
 בְּנִינֹת – *binġinôt* בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + נִינָה substantiivi, feminiini, monikko,
 epämääräinen, *status absolutus* = ‘kielisoittimilla’
 מִזְמוֹר – *mizmôr* מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
 ‘ylistyslaulu’
 לְדָוִד – *lêdāwîd*. לְ prepositio, ‘-lle’ + דָּוִד nimi; pausa = ‘Daavidin’ • Jakeen loppu,
 korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 4:1. Partisiippi מְנַצֵּחַ tarkoittaa lähinnä ‘johtava’, ‘johtaja’, mutta
 psalmeissa sen voisi kääntää myös kuoronjohtajaksi tai kapellimestariksi. נִינָה on ollut jokin
 lyyran tai harpun kaltainen kielisoitin.

4:2

בְּקִרְאִי – *bêqorʾî* בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + קָרָא qal, infinitiivi, määräinen, suffiksivartalo + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘huutaessani’
 עֲנֵנִי – *ʿānēnî* עָנָה qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + נִי-
 objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘vastaa minulle’
 אֱלֹהֵי – *ʾēlohê* אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = ‘Jumala’
 צְדָקָי – *ṣidqî* צָדָק substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi +
 י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘oikeamielisyyteni’
 בְּצַר – *baṣṣâr* בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + ה־ määräinen artikkeli + צַר substantiivi,
 maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = ‘ahdistuksessa’
 הִרְחַבְתָּ – *hirḥávta* הִרְחִיב verbi, *hifʿil*, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini =
 ‘laajensit’
 לִי – *llî*. לְ prepositio, ‘-lle’ + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa =
 ‘minulle’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 הֲנֵנִי – *ḥonnēnî* הֲנֵן qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + נִי-
 objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘armahda minut’
 וְשָׁמַע – *ūšémáʿ* וְ ‘ja’ + שָׁמַע qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini =
 ‘ja kuule’
 תְּפִלָּתִי – *tefillātî*. תְּפִלָּה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘rukoukseni’ • Jakeen
 loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:2. Hepreassa infinitiiveihin liitetyillä prepositioilla ja
 persoonapäätteillä voidaan ilmaista vastaavia suomen infinitiivimuotoja. Adjektiivin צַר merkitys
 on oikeastaan ‘kapea’, ‘ahdas’, mutta tässä kuvannollisessa yhteydessä se on kuitenkin
 substantiivinen ja merkitsee ahdistusta. Erittäin kuvaavaa heprealaisille kielikuville on juuri

tällainen konkreettisuus, se näkyy myös verbin הִרְחִיב kohdalla, joka merktisee 'laajentaa', 'asettaa avaralle paikalle'. Ahdistuksesta vapautuminen on oikeastaan pääsy ahtaasta paikasta avaraan tilaan, jossa näkee lähestyvän vihollisen jo kaukaa ja voi paeta ajoissa tai valmistautua taisteluun.

4:3

בְּנֵי – <i>bēnē-</i>	בֵּן substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, <i>status constructus</i> = 'lapset'
אִישׁ – <i>ʾiš</i>	אִישׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'ihmisen'
עַד – <i>ʿad-</i>	עַד prepositio, 'saakka', 'asti' = 'saakka'
מָה – <i>mê</i>	מָה interrogatiivipronomini, 'mikä', 'mitä' = 'mihin'
כְּבוֹדִי – <i>kēvōdî</i>	כְּבוֹד substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'kunniani'
לְכַלְמָה – <i>liklimmâ</i>	לְ- prepositio, '-lle' + כַּלְמָה substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'häväistyksesi'
תִּאְהָבוּן – <i>teʿhāvûn</i>	אָהַב verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini + paragoogginen ן = 'rakastatte'
רִיק – <i>rîq.</i>	רִיק substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'turhuutta' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
תִּבְקְשׁוּ – <i>tevaqšû</i>	בָּקַשׁ verbi, piʿʿel, indikatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'tavoittelette'
כָּזָב – <i>kāzâv</i>	כָּזָב substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'valhetta'
סֵלָה – <i>sēlā.</i>	סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:3. Muista, että sanan בֵּן merkitys on sekä 'poika' että 'lapsi', samoin sanan אִישׁ merkitys on sekä 'mies' että 'ihminen'; ja siksi kääntäisinkin termin בְּנֵי-אִישׁ 'ihmislapset'. Kysymys עַד-מָה 'mihin saakka', 'kuinka kauan', viittaa myös turhuuden rakastamiseen, se on siis kaksiosainen kysymys: **"Kuinka kauan kunniaani loukataan, kuinka kauan rakastatte turhuutta?"**. Sanan רִיק merkitys on oikeastaan 'tyhjä', 'tyhjiys', ja näin se kuvaa myös abstraktia käsitettä 'turhuus'. Verbi בָּקַשׁ tarkoittaa kysymällä, anomalla ja etsimällä tavoittelemista tai hankkimista, se on piʿʿel-intensiivivartalossa, joten se kuvaa erittäin intensiivistä toimintaa.

4:4

וְדַע – <i>ūdēʿû</i>	יָדַע + יָדַע verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'ja tietäkää'
כִּי – <i>kî-</i>	כִּי konjunktio, 'sillä' = 'että'
הִפְלָה – <i>hiflâ</i>	הִפְלָה verbi, hifʿil, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona = 'erotti'
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
חָסִיד – <i>hāsîd</i>	חָסִיד adjektiivi, yksikkö, maskuliini, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'armollisen'
לוֹ – <i>lô.</i>	לְ- prepositio, '-lle' + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'itselleen' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
יִשְׁמַע – <i>jišmáʿ</i>	שָׁמַע qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'kuulee'
בְּקִרְאִי – <i>bēqorʾî</i>	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + קָרָא qal, infinitiivi, määräinen, suffiksivartalo + י-

persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = *'huutaessani'*
 אֵלַי: – *elâw*. אֵל prepositio, *'-lle'* + יוּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini;
 pausa = *'hänelle'* • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 4:4. Konjunktio כִּי tulee ymmärtää asiayhteyden mukaan joko *'sillä'* tai *'että'*. Verbi הִפְלֵה ja sen juuri פִּלֵה kuvaavat erottamista ja erilleen ottamista. Sana חֲסִידִי tarkoittaa armollista ja uskollista, siis sellaista ihmistä, joka on kokenut Herran valtavan armon omalla kohdallaan ja osoittaa sen mukaisesti itsekin armoa lähimmäisilleen ja on häntä armahtaneelle Herralleen suuressa kiitollisuudenvelassaan kaikessa uskollinen. Huomaa, kuinka persoonapäätteellä suffikoitu prepositio לִי tarkoittaa tässä yhteydessä *'itselleen'* eikä *'hänelle'* tai *'hänellä'* niin kuin yleensä.

4:5

רִגְזוּ – *riğzû* רָגַז verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'vapiskaa'*
 וְאַל- – *w^eal-* וְ- *'ja'* + אֵל adverbi, kieltosana, *'älä'* = *'ja älä'*
 תִּהְיֶה – *teħeṭâû*. תִּהְיֶה verbi, jussiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini; pausa = *'tehkää syntiä'* • Korkomerkki *'Ole wejored'* vastaa pilkkua tai pistettä
 אִמְרוּ – *imrû* אָמַר verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'sanokaa'*
 בְּלִבְכֶם – *bilvavkém* בְּ- prepositio, *'-ssa'*, *'-lla'* + לֵב substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + כֶּם- persoonasuffiksi, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'sydämessänne'*
 עַל- – *al-* עַל prepositio, *'päällä'* = *'päällä'*
 מִשְׁכַּבְכֶם – *miškavkém* לֵב substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + כֶּם- persoonasuffiksi, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'vuoteenne'*
 וְדַמּוּ – *w^edómmû* וְ- *'ja'* + דָּמַם verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'ja vaietkaa'*
 סֵלָה – *sélâ*. סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:5. Hepreassa on paljon eri verbejä, jotka merkitsevät vapisemista ja pelkäämistä, tässä taas niistä yksi רָגַז. Sydän לֵב tai לִבֵּי kuvaa hepreassa ihmisen sielun ja mielen liikkeitä, näin sen voi kääntää myös mieleksi. Verbi דָּמַם on mielenkiintoinen, se merkitsee vaikenemista ja hiljaa olemista, yleensä tällainen vaikeneminen liittyy Herran edessä olemiseen tai johonkin tyrmistyttävään kokemukseen, jossa ihmisellä ei ole sanoja ilmaista tunteitaan. Näin sanan merkityksen voi tulkita joissakin yhteyksissä myös hiljaiseksi valitukseksi sydämessä, tämän merkitysvivahteen Liljeqvist on jättänyt sanakirjastaan pois.

4:6

זִבְחוּ – *zivhû* זָבַח verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'uhratkaa'*
 זִבְחֵי- – *zivhē-* זָבַח substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = *'uhrit'*
 סֶדֶדָּה – *sédēq*. סֶדֶדָּה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi; pausa = *'oikeamielisyyden'* • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 וּבְטַחוּ – *ūvithû* וְ- *'ja'* + בָּטַח verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = *'luottakaa'*
 אֵל- – *el-* אֵל prepositio, *'-lle'*
 יְהוָה – *adōnâj*. יְהוָה Herran Nimi; pausa = *'HERRA'* • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:6. Heparassa on paljon uhraamista, uhreja ja uhrilahjoja tarkoittavia sanoja. Verbi **זָבַח** merkitsee teurastamalla uhraamista ja sitä käytetään mistä tahansa uhraamisesta, johon liittyy eläimen teurastaminen. Juuresta tulevat myös sanat **זֶבַח** '(teuras)uhri' ja **מִזְבֵּחַ** 'alttari'. Verbi **בָּטַח** kuvaa kaikenlaista luottamista ja turvautumista, jolle ei ole suomessa selvää vastinetta.

4:7

רַבִּים – <i>rabbîm</i>	רַב substantiivi / adjektiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'monet'
אֲמָרִים – <i>ʾōmērîm</i>	אָמַר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'sanovat'
מִי – <i>mî-</i>	מִי interrogatiivipronomini, 'kuka', 'ketkä' = 'kuka'
יִרְאֵנוּ – <i>jarʿénū</i>	הִרְאָה verbi, <i>hifʿil</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + נו- objektsuffiksi, monikko, 1. persoona = 'näyttäisi meille'
טוֹב – <i>tôv</i> .	טוֹב adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'hyvä' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
נִסְאֵה – <i>nesā-</i>	נָשָׂא (rinnakkaisjuuri נָסַח) verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'kohota'
עֲלֵינוּ – <i>ʿālênū</i> .	עַל prepositio, 'päällä' + נו- persoonasuffiksi, monikko, 1. persoona; pausa = 'päällemme' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֹר – <i>ʾôr</i>	אֹר substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'kirkkaus'
פְּנֵיהֶם – <i>pānêkâ</i>	פָּנָה substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'kasvojesi'
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i> .	יְהוָה Herran Nimi; pausa = 'HERRA' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:7. Huomaa, että verbin **אָמַר** partisiipin muoto ei ole preesens suomessa vaan partisiipin 'sanova' monikko 'sanovat'. Tässä jakeessa heprean imperfektillä kuvataan toivetta, joten sen käännökseksi sopii parhaiten suomen konditionaali 'näyttäisi'. Heparassa monella juurella on melkein samalla tavalla äännettävä rinnakkaisjuuri tai -vartalo, tässä verbin **נָשָׂא** harvinainen **נָסַח**-vartalo. Tässä jakeessa 'Ole wejored on pääjakajana, mutta *Athnah*-korkomerkin kanssa ei käytetä pausaa. Sana **אֹר** merkitsee valoa ja kirkkautta, sitä käytetään ensimmäisen kerran Jumalan kirkkaudesta 1. Mooses 1:3.

4:8

נִתְתָּה – <i>nātáttā</i>	נָתַן verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'annoit'
שִׁמְחָה – <i>šimḥâ</i>	שִׁמְחָה substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ilo'
בְּלִבִּי – <i>vēlibbî</i> .	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + לִבָּב substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'sydämeeni' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
מֵעַתָּה – <i>mēʿét</i>	מִן prepositio '-sta' + עַתָּה substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'ajasta'
דְּגָנָם – <i>deḡānām</i>	דָּגַן substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'heidän viljansa'
וְתִירוֹשָׁם – <i>wēṭirōšām</i>	יָ- 'ja' + תִּירוֹשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'heidän

uuden viininsä'

:רבוּ – *rābbū*.

רבוּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona; pausa = 'oli

runsaasti' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:7. בּ-preposition (niin kuin kaikki muutkin prepositiot) voi kääntää asiayhteyden perusteella merkitykseen parhaiten sopivalla suomen sijamuodolla. מִן-prepositiolla ilmaistaan vertailu 'suurempi kuin', 'enemmän kuin'.

4:8

בְּשָׁלוֹם – *bēšālôm*

בּ-prepositio, '-ssa', '-lla' + שָׁלוֹם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'rauhassa'

יַחְדָּו – *jaḥdāw*

יַחְדָּו adverbi, 'yhdessä' = 'yhdessä'

אֶשְׁכַּבָּה – *ʿeškebā*

שָׁכַב verbi, qal, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = 'tahdon käydä levolle'

וְאֵיֶשֶׁן – *wʿešān*.

וְ- 'ja' + אֵשֶׁן verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'ja nukun' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä

כִּי – *kī*-

כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'

אֶתָּה – *ʿattā*

אֶתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'sinä'

יְהוָה – *ʿadōnāy*

יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'

לְבָדָד – *lʿvādād*.

לּ-prepositio, '-lle' + בָּדָד substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'yksin' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

לְבֶטַח – *lāvētaḥ*

לּ-prepositio, '-lle' + בֶטַח substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'turvassa'

:תוֹשִׁיבִינִי – *tōšivēnī*.

תוֹשִׁיבִי verbi, *hif'il*, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri תִּשַׁב) + י-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'annat asua minun' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 4:9. Tässä adverbien יַחְדָּו, 'yhdessä', voisi kääntää suomeksi myös 'kaikkineen'. Huomaa, miten לְבֶטַח-sanassa לּ-preposition voi kääntää asiayhteyden mukaan suomen sopivalla sijamuodolla (niin kuin muutkin prepositiot). בֶטַח kuvaa sellaista turvaa, joka tulee luottamuksesta, sen juuriverbi בָטַח tarkoittaa luottamista ja turvaamista. Verbi תוֹשִׁיבִי on *hif'il*-kausatiivivartalossa, joka tarkoittaa teettämistä; kun verbin תִּשַׁב merkitys qal-perusvartalossa on 'asua', 'istua', niin *hif'il*-vartalossa se merkitsee 'antaa asua', 'saattaa / asettaa asumaan'.

YLISTYS 5

5:1

לְמַנְצַח – *lamnaṣṣēʿāḥ*

לּ-prepositio, '-lle' + מַנְצַח määräinen artikkeli + נָצַח verbi, *pi'el*, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = 'johtajalle'

אֶל – *ʿel*-

אֶל prepositio, '-lle'

הַנְּחִילוֹת – *hannēḥīlōt*

הַ- määräinen artikkeli + נְחִילָה substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, *status absolutus* = 'huilut'

מִזְמוֹר – *mizmôr*

מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'ylistyslaulu'

:לְדָוִד – *lʿdāwīd*.

לּ-prepositio, '-lle' + דָוִד nimi; pausa = 'Daavidin' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:1. הַנְּחִילָה on jonkinlainen huilu tai puhallin, sen on päätelty tulevan

juuresta חָלָה 'sairastua', 'olla sairaana', näin se on saattanut alunperin merkitä rukouslaulua tai valitusrukousta sairautta vastaan tai sairaan puolesta. Juuresta tulevat sanat חָלִי 'sairaus', חָלִי ja חָלִיָּה 'koru', 'koriste'.

5:2

אֲמַרְי – ^amārāj substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'sanani'
הֶאֱזִינָה – ha^azînā verbi, hif'il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini +
paragoogginen ה (juuri אֶזַן) = 'kuuntele'
יְהוָה – ^adōnâj יהוה Herran Nimi = 'HERRA'
בִּינָה – bînā בִּין verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini +
paragoogginen ה = 'ota vastaan'

הִגִּינִי – h^agīgî. הִגִּינִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'huokaukseni' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:2. Verbi בִּין tarkoittaa asian syvällistä ymmärtämistä ja viisauden vastaanottamista. Sana הִגִּינִי tarkoittaa hiljaista huokausta ja valitusta rukouksessa, se tulee juuresta הִנָּה, jonka merkityksen voit katsoa jakeen 1:2 kommentteista.

5:3

הִקְשִׁיב – haqšîvā הִקְשִׁיב verbi, hif'il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini +
paragoogginen ה = 'kuuntele'

לְקוֹל – l^eqôl לְ prepositio, '-lle' + קוֹל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = 'ääntä'

שׁוֹעִי – šaw^{ʿi} שׁוֹעִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'avunhuutoni'

מַלְכִי – malkî מַלְכִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'kuninkaani'

וְאֵלֶּהִי – wēlōhâj. וְאֵלֶּהִי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'ja Jumalani' •
Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

כִּי – kī- כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'

אֶלַי – ʿelēkā אֶל prepositio, '-lle' + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini =
'sinulle'

אֶתְפַּלֵּל – ʿetpallâl. אֶתְפַּלֵּל verbi, hitpa^{ʿel}, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona; pausa =
'rukoilen' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:3. Verbi הִקְשִׁיב tarkoittaa oikeastaan hyvin tarkasti kuuntelemista. Sanassa לְקוֹל prepositio (-לְ) määrittelee objektia.

5:4

יְהוָה – ^adōnâj יהוה Herran Nimi = 'HERRA'

בְּקֶרֶב – bóqer בְּקֶרֶב substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
'aamulla'

תִּשְׁמַע – tišmáʿ תִּשְׁמַע qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'kuulet'

קוֹלִי – qōlî. קוֹל substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'ääneni' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

בֶּקֶר – *bóqer* בֶּקֶר substantiivi, makuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*aamulla*’

אֶעֱרֶךָ – *ʿe^{ce}rok-* עָרַךְ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘*asetan riviin*’

לְּ – *le^kâ* לְּ prepositio, ‘-lle’ + הֶ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘*sinulle*’

וַאֲצַפֶּה – *wa^ašappê*. הֶ- ‘*ja*’ + צַפֶּה verbi, *pi[“]el*, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘*ja odotan*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:4. Substantiivia בֶּקֶר, ‘*aamu*’, käytetään usein ilman prepositiota merkityksessä ‘*aamulla*’. הֶ-preposition kanssa se on usein määräisessä muodossa בְּבֶקֶר. Verbin עָרַךְ semanttinen kenttä on erittäin laaja, mutta tässä se tarkoittaa ilmeisesti uhrikappaleiden järjestämistä alttarille. Verbi צַפֶּה tarkoittaa ‘*odottaa vahtimalla*’, ‘*odottaa hellittämättä*’.

5:5

כִּי – *ki* כִּי konjunktio, ‘*sillä*’ = ‘*sillä*’

לֹא – *lô* לֹא adverbi, kieltosana, ‘*ei*’ = ‘*ei*’

אֱלֹהִים – *ʿel-* אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*Jumala*’

הִפָּיַץ – *hāfêš* הִפָּיַץ adjektiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*mieltynyt*’

רָשַׁע – *rešac* רָשַׁע substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi = ‘*synnintekemisen*’

אֲתָהּ – *ʿattā*. אֲתָהּ persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘*sinä*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

לֹא – *lô* לֹא adverbi, kieltosana, ‘*ei*’ = ‘*ei*’

יִגְדֹּר – *jēgūr^ekâ* גִּדַּר verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + הֶ- objektisuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘*asuu luonasi*’

רַע – *râc*. רַע adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = ‘*paha*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:5. Verbi יִגְדֹּר tarkoittaa oikeastaan ‘*asua muukalaisena*’. Verbistä voidaan johtaa myös substantiivi גִּדַּר ‘*muukalainen*’.

5:6

לֹא – *lô-* לֹא adverbi, kieltosana, ‘*ei*’ = ‘*ei*’

יִתְיַצְּבוּ – *jitjašš^evû* יִתְיַצְּבוּ verbi, *hitpa[“]el*, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini (juuri יָצַב) = ‘*seisovat*’

הוֹלְלִים – *hōl^elîm* הוֹלְלִים verbi, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*kerskailijat*’

לְנֶגְדָּהּ – *leⁿégēd* לְּ prepositio, ‘-lle’ + נֶגְדָּהּ prepositio, ‘*edessä*’ = ‘*edessä*’

עֵינֶיהָ – *ʿenêkâ*. עֵינֶיהָ substantiivi, maskuliini / feminiini, duaali, määräinen, suffiksivartalo + הֶ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘*silmäsi*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

שִׂנְאָתָהּ – *šānê^tā* שִׂנְאָתָהּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘*vihasit*’

כֹּל – *kol-* כֹּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*kaikki*’

פְּעֻלָּהּ – *pō^calê* פְּעֻלָּהּ verbi, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, *status constructus* = ‘*tekijät*’

אָוֶן – *ʿāwēn*. אָוֶן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi; pausa = ‘*vääryyden*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa

pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:6. Huomaa, että prepositioitakin voi yhdistää: לְנֶגֶד. Sanan לְנֶגֶד voi asiayhteyden mukaan kääntää myös 'eteen'. Sana כָּל tai painottomana כָּל־ tarkoittaa 'kaikki', 'jokainen' ja se tulee kääntää aina asiayhteyden mukaisesti oikeassa luvussa ja sijamuodossa, tässä lähinnä 'kaikkia'.

5:7

תְּאַבְּדֵם – <i>tʿabbéd</i>	אָבַד verbi, <i>piʿʿel</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'hävität'
דְּבַרְיָ – <i>dōvʿrê</i>	דָּבַר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = 'puhujat'
כָּזַב – <i>kāzāv</i> .	כָּזַב substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'valheen' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
אִישׁ – אִישׁ־	אִישׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status constructus</i> = 'ihminen'
דְּמִים – <i>dāmîm</i>	דָּמָה substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'verien'
וּמִרְמָה – <i>ūmirmâ</i>	וְ- 'ja' + מִרְמָה substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'ja petoksen'
יִתְעַב – <i>jēṭāʿév</i>	עָבַד verbi, <i>piʿʿel</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'inhoa'
יְהוָה – <i>ʿādōnâj</i> .	יְהוָה Herran Nimi; pausa = 'HERRA' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:7. Juurella דָּבַר on qal-perusvartalossa vain partisiippimuotoja, sen sijaan *piʿʿel*-vartalossa sitä käytetään erittäin paljon: דְּבַר 'puhua'. Huomaa, kuinka אִישׁ 'ihminen' on tässä genetiivirakenteessa sekä אִישׁ־דְּמִים 'verien ihminen' että אִישׁ־מִרְמָה 'petoksen ihminen', kummatkin termit ovat verbin יִתְעַב 'inhota' objekteja.

5:8

וּנְאֻמִי – <i>waʿnûmî</i>	וְ- 'ja' + אֲנִי persoonapronomini, yksikkö, 1. persoona = 'minä'
בְּרֹב – <i>bʿrôv</i>	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + רֹב substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'suuruudessa'
חֲסִדְךָ – <i>ḥasdēkā</i>	חֶסֶד substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'armosi'
אָבוֹא – <i>ʿāvô</i>	בֹּא verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = 'tulen'
בֵּיתְךָ – <i>vēṭékā</i> .	בַּיִת substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'talosi' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲשַׁתְּחֶנָּה – <i>ʿeštahʿwê</i>	חֶנָּה verbi, <i>hištafʿal</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = 'kumarrun'
אֶל – אֶל־	אֶל prepositio, '-lle'
הֵכַל – <i>hēkal</i> -	הֵכַל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'pyhäkkö'
קִדְשֶׁךָ – <i>qodšʿekā</i>	קִדְשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi = 'pyhyytesi'
בְּיִרְאַתְךָ – <i>bʿjirʿātékā</i> .	יִרְאַה substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'pelossasi' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:8. Yksi tavallisimpia heprean monista ‘armo’-sanoista on הָסֵד. Sanaa בֵּית käytetään Raamatussa paljon ja siksi sen semanttinen kenttä on erittäin laaja, tässä muutamia tavallisimpia merkityksiä: ‘talo’, ‘koti’, ‘huone’, ‘perhekunta’, ‘suku’; tässä talolla tarkoitetaan ilmestysmajaa tai liitonarkkia. Verbi הִשְׁתַּחֲוֶה tarkoittaa kumartumista jonkun korkea-arvoisemman edessä kunnioituksen ja alamaisuuden osoituksena, se on usein käännetty (1933-käännökseen) ‘kumartaen rukoilla’, mutta sanan merkitys ei oikeastaan sisällä rukoilemista, vaikka rukoiltaessa kumarrutaankin Herran edessä. Sana הִיכָל on merkitsee pyhäkkörakennusta tai sen keskiosaa, en halua kääntää sitä pakanallisella ‘temppeli’-sanalla, mitä inhoan; tässä yhteydessä הִיכָל־קִדְשֵׁךָ viittaa Herran taivaalliseen pyhäkköön, jota “kohti” Daavid rukoillessaan kumartuu, ja joka on mallina maalliselle ilmestysmajalle.

5:9

יְהוָה – ^a dōnâj	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
נָחֵי – ^e hénī	נָחֵי verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘johdata minua’
בְּצִדְקָתְךָ – ^e šidqātékā	בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + צִדְקָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; (pausa) = ‘oikeamielisyydessäsi’
לְמַעַן – ^e mácan	לְמַעַן prepositio, ‘siksi (että)’, ‘(sen) tähden’, ‘vuoksi’ = ‘vuoksi’
שׁוֹרְרִי – šōréráj.	שׁוֹרְרִי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘viholliseni’ • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
q ^e rē: הַיִּשָּׁר – hajšár	הַיִּשָּׁר verbi, hif’il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri יִשָּׁר); q ^e rē, luettu muoto = ‘suorista’
k ^e tīv: הַיִּשָּׁר – hōšár	הַיִּשָּׁר verbi, hif’il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri יִשָּׁר); k ^e tīv, kirjoitettu muoto, jota ei lueta = ‘suorista’
לְפָנַי – ^e fānáj	-לְ prepositio, ‘-lle’ + פָּנָה substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘kasvojeni eteen’
: דַּרְכְּךָ – darkékā.	דַּרְכְּךָ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘tiesi’ • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:9. Jostakin syystä sana בְּצִדְקָתְךָ on pausamuodossa, vaikka siihen ei liitykään varsinaista pausaa vaativaa korkomerkkiä. Q^erē ja k^etīv eroista voit lukea kirjoituksesta HEPREALAISEN RAAMATUN LUKUTRADITION POIKKEUKSET. Sanasta לְפָנַי katso kommentti jakeeseen 3:1.

5:10

כִּי – kī	כִּי konjunktio, ‘sillä’ = ‘sillä’
אֵין – ʿên	אֵין adverbi, kieltosana, ‘ei (mitään / ketään)’ = ‘ei’
בְּפִיָּהוּ – bēfihū	פִּיהוּ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- (הוּ) persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘hänen suussa’an’
נִכְוֶנָה – ^e kōnâ	נִכְוֶנָה verbi, nif’al, aktiivinen partisiippi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, status absolutus (juuri כָּוַן) = ‘luotettava’
קִירְבָּם – qirbām	קִירְבָּם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘heidän sisimmässään’

הוֹת – <i>hawwôt</i> .	הוֹת substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘himo’ • Korkomerkki ‘Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
קָבַר – <i>qever</i> -	קָבַר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘hauta’
פָּתַח – <i>pātū^{ah}</i>	פָּתַח verbi, qal, passiivinen partisiippi, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘avoin’
גָּרַם – <i>g^erônâm</i> .	גָּרַם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘heidän kurkkunsa’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
לָשׁוֹן – <i>lešōâm</i>	לָשׁוֹן substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘heidän kielensä’
יַחֲלִיקוּן – <i>jah^{ah}līqûn</i> .	יַחֲלִיקוּן verbi, <i>hif’il</i> , indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini + paragoogginen ן; pausa = ‘imartelevat’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:10. Sanan פָּה ‘suu’ *status constructus* ja suffiksivartalo on פִּי. Partisiippia נִכּוֹן käytetään paljon nykyhepreassakin, missä se tarkoittaa ‘selvä!’ Raamatussa sen merkitys on lähinnä ‘luotettava’, ‘vakaa’, ‘pysyvä’. Sana קָבַר vastaa usein hyvin suomen sanaa ‘sisin’, mutta oikeastaan se tarkoittaa sisäelimiä, kuvannollisesti sydäntä eli mieltä, siis sisintä. Sana הוֹת on erittäin mielenkiintoinen. Se tarkoittaa sekä himoa että tuhoa, sen voi ymmärtää myös oman edun tavoittelemisena ja juonien punomisena. Kaikki nämä merkitykset liittyvät sydämen haluun ja himoon! Raamatussa hauta (קָבַר) on aina saastainen paikka, joka saastuttaa ihmisen. Kristillisyyttä kuvaa hyvin se, että kaikki (katoliset) kirkot ovat hautapaikkoja, esimerkiksi Turun tuomiokirkkoon haudattiin ihmisiä katolisena aikana ja vieläkin kirkon kellari on täynnä arkkuja ja muumioita. Kaikkiin luterilaisiin kirkkoihin tuodaan saastaisia ruumiita ja ne ‘siunataan’ kirkoissa, näin kaikki kirkot ovat Raamatun mukaan todella saastaisia paikkoja Herran edessä, joihin en itse halua jalallani astua! Tässä לָשׁוֹן ‘kieli’ tulisi kääntää ‘kielellään’.

5:11

הָאָשָׁמַם – <i>ha^ašimém</i>	הָאָשָׁמַם verbi, <i>hif’il</i> , imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri אָשָׁם) + ם- objektisuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘syyllistä heidät’
אֱלֹהִים – <i>elōhîm</i>	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘Jumala’
יָפְלוּ – <i>jipp^{elū}</i>	יָפְלוּ verbi, qal, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘kaatukoot’
מִמְעֵצוֹתֶיהָ – <i>mimmō^{ca}šōtēhém</i> .	מִן prepositio, ‘-sta’ + מִמְעֵצָה substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘suunnitelmistaan’ • Korkomerkki ‘Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
בָּרַב – <i>beróv</i>	בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + רַב substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘suuruudessa’
פִּשְׁעֶיהָ – <i>piš^{ehém}</i>	פִּשְׁעָה substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + הָם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘rikkomustensa’
הֲדִיחָמוּ – <i>haddīhēmō</i> .	הֲדִיחַ verbi, <i>hif’il</i> , imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri הִדַּח) + ם- objektisuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen pääte הוּ-); pausa = ‘lyö heidät hajalle’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa

כִּי – <i>kī-</i>	pillkua tai pistettä כִּי konjunktio, ‘sillā’ = ‘sillā’
מָרָה – <i>mārū</i>	מָרָה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘kapinoivat’
בְּ – <i>vāk.</i>	בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘sinua vastaan’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:11. Verbi הִשְׁתַּחֲוִיָּהוּ tarkoittaa syntisen vaelluksen perusteella syylliseksi tekemistä. Huomaa, kuinka ךְ-persoonapäätte (ך) muuttuu pausassa ךְ-päätteeksi (ך) ja muistuttaa näin feminiinipäätettä.

5:12

וַיִּשְׂמְחוּ – <i>weʿjismehū</i>	וַיִּשְׂמְחוּ verbi, qal, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘ja iloittkoot’
כֻּלְּ – <i>kol-</i>	כֻּלְּ substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘kaikki’
חֹסֵי – <i>hōsē</i>	חֹסֵי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = ‘turvautuvaset’
בְּ – <i>vāk</i>	בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini, (genetiivi); (pausa) = ‘sinuun’
לְעֹלָם – <i>leʿōlām</i>	לְעֹלָם prepositio, ‘-lle’ + עֹלָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ikuisuuteen’
יִרְנְנוּ – <i>jʿrannēnū</i>	יִרְנְנוּ verbi, piʿʿel, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘huutakoot riemusta’
וְתִסְדְּךָ – <i>weʿtāsēk</i>	וְתִסְדְּךָ verbi, hifʿil, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri סכך) = ‘ja suojaat’
עַל־מִוֹ – <i>ʿalēmō.</i>	עַל prepositio, ‘päällä’ + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini (runollinen päätte מוּ-); pausa = ‘heidän yllään’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pillkua tai pistettä
וַיִּנְעֲלֻצוּ – <i>weʿjanʿlešū</i>	וַיִּנְעֲלֻצוּ verbi, qal, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘ja riemuitkoot’
בְּ – <i>vēkâ</i>	בְּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘sinussa’
אֹהֲבֵי – <i>ʾōhʿvê</i>	אֹהֲבֵי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = ‘rakastajat’
שְׂמֵךְ – <i>šemēkâ.</i>	שְׂמֵךְ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘nimesi’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:12. Prepositio בְּ on tässä pausamuodossa ךְ, vaikka korkomerkki ei pausaa vaadikaan. Sana לְעֹלָם tulisi kääntää oikeastaan ‘ikuisesti’. Verbi תִּסְדְּךָ merkitsee oikeastaan ‘sulkea’, mutta עַל-preposition kanssa se merkitsee ‘suojata’, ‘varjella’.

5:13

כִּי – <i>kī-</i>	כִּי konjunktio, ‘sillā’ = ‘sillā’
אֶתָּה – <i>ʿattâ</i>	אֶתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘sinä’
תִּבְרַךְ – <i>teʿvārēk</i>	תִּבְרַךְ verbi, piʿʿel, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘siunaa’
צַדִּיק – <i>šaddîq.</i>	צַדִּיק substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘oikeamielistä’ • Korkomerkki ‘Ole wejored’ vastaa pillkua tai pistettä

יהוה – ^a dōnâj	יהוה Herran Nimi = 'HERRA'
כַּצְנָה – kaššinnâ	-כַּ prepositio, 'kuin' + הָ määräinen artikkeli + צְנָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'kuin suuri kilpi'
רָצוֹן – rāšōn	רָצוֹן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'tahto'
תַּעֲרֶנּוּ – ta ^ʿ erennû.	עָטַר verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י-objektisuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + ενεργητική; pausa = 'ympäröit häntä' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 5:13. צְנָה on sellainen suuri korkea suorakulmainen, päältä puoliympyrän muotoinen, kilpi, joka suojaa koko sotilaan edestä ja sivuilta, sen sijaan מִגֵּן on pieni pyöreä kilpi. Sana רָצוֹן tarkoittaa lähinnä hyvää tahtoa, halua ja mielisuosiota.

YLISTYS 6

6:1

לְמַנְצִיחַ – lamnaššê ^ʿ ḥ	לְ- prepositio, '-lle' + מְנַצֵּחַ määräinen artikkeli + מְנַצֵּחַ verbi, pi ^ʿ el, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'johtajalle'
בְּנִינֹת – binġinôt	-בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + נִינָה substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'kielisoittimilla'
עַל- – ʿal-	עַל prepositio, 'päällä' = 'päällä'
הַשְּׁמִינִית – hašš'emīnît	הָ määräinen artikkeli + שְׁמִינִי järjestysluku, feminiini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'kahdeksas'
מִזְמוֹר – mizmôr	מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ylistyslaulu'
לְדָוִד. – l ^e dāwîd.	לְ- prepositio, '-lle' + דָּוִד nimi; pausa = 'Daavidin' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:1. Heprealaisen Raamatun tärkeimmässä Rašin kommentaarissa תַּעֲרֶנּוּ בְּנִינֹת עַל-הַשְּׁמִינִית tulkitaan 'kahdeksansankielisillä kielisoittimilla'. En tiedä mihin perustuu suomalaisen 1933-käännöksen 'kielisoittimilla; matalassa äänialassa'. Heprean järjestysluvut taipuvat adjektiivien tapaan.

6:2

יהוה – ^a dōnâj	יהוה Herran Nimi = 'HERRA'
אֵל- – ʿal-	אֵל adverbi, kieltosana, 'älä' = 'älä'
בְּאַפְּךָ – b ^e app ^e kâ	-בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + אָף substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ך- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'vihassasi'
תּוֹכִיחַנִּי – tōkîḥênî.	תּוֹכִיחַ verbi, hif'il, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri יכח) + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'nuhtele minua' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְאֵל- – w ^e al-	וְ- 'ja' + אֵל adverbi, kieltosana, 'älä' = 'ja älä'
בְּחִמּוֹתָךְ – baḥ ^a moṭâk	-בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + חִמָּה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ך- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'hehkussasi'
תִּסְרֶנִּי. – t ^e jass ^e rênî.	סָרַר verbi, pi ^ʿ el, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'kurita minua' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:2. Sana **הֶחֱקָה** tarkoittaa ‘*hehku*’, siis tässä kielikuvassa Jumalan vihan hehkua, vertaa sanaan **הֶרֶוּן** jakeessa Ps 2:5 ja sen selitykseen. Verbi **יָסַר** tarkoittaa yleensä ‘*perustaa*’ (esim. Ps 8:3), mutta kuvannollisessa merkityksessä se voi tarkoittaa myös ‘*kurittaa*’.

6:3

הֶנְנִי – <i>honnénī</i>	הֶנְנִי qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>armahda minut</i> ’
יְהוָה – <i>ʿādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘ <i>HERRA</i> ’
כִּי – <i>kî</i>	כִּי konjunktio, ‘ <i>sillä</i> ’ = ‘ <i>sillä</i> ’
אֲמַלְלָהּ – <i>umlâl</i>	אֲמַלְלָהּ adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ <i>heikko</i> ’
אֲנִי – <i>ʾanī</i> .	אֲנִי persoonapronomini, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘ <i>minä</i> ’ • Korkomerkki ‘ <i>Ole wejored</i> vastaa pilkkua tai pistettä
רִפְאֵנִי – <i>refāʿénī</i>	רִפְאֵנִי verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>paranna minut</i> ’
יְהוָה – <i>ʿādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘ <i>HERRA</i> ’
כִּי – <i>kî</i>	כִּי konjunktio, ‘ <i>sillä</i> ’ = ‘ <i>sillä</i> ’
וְנִבְהָלוּ – <i>nivhālu</i>	וְנִבְהָלוּ verbi, <i>nifʿal</i> , indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘ <i>säikähtivät</i> ’
עֲצָמָי – <i>ʿšāmâj</i> .	עֲצָמָי substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>luuni</i> ’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:3. Adjektiivi **אֲמַלְלָהּ** esiintyy Raamatussa vain tässä. Se tulee verbistä **אֲמַלְלָהּ**, jolla on vain harvinainen *puʿlâl*-johdannaisvartalo ja merkitsee ‘*kuivua*’, ‘*nääntyä*’. Verbi esiintyy 15 kertaa.

6:4

וְנַפְשִׁי – <i>wenafšī</i>	וְנַפְשִׁי substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘ <i>ja sieluni</i> ’
וְנִבְהָלָהּ – <i>nivhālah</i>	וְנִבְהָלָהּ verbi, <i>nifʿal</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini = ‘ <i>säikähti</i> ’
מְאֹד – <i>mʿôd</i> .	מְאֹד adverbi, ‘ <i>sangen</i> ’, ‘ <i>hyvin</i> ’, ‘ <i>todella</i> ’; pausa = ‘ <i>todella</i> ’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְאַתָּה – <i>wʿattâ</i>	וְאַתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ <i>mutta sinä</i> ’
וְאַתָּה – <i>wʿattâ</i>	וְאַתָּה persoonapronomini, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘ <i>mutta sinä</i> ’
יְהוָה – <i>ʿādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘ <i>HERRA</i> ’
עַד – <i>ʿad</i> -	עַד prepositio, ‘ <i>saakka</i> ’, ‘ <i>asti</i> ’ = ‘ <i>saakka</i> ’
מֵתִי – <i>māʾâj</i> .	מֵתִי interrogatiivipronomini, ‘ <i>koska</i> ’; pausa = ‘ <i>koska</i> ’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:4. Huomaa, kuinka **וְ** ‘*ja*’-konjunktioilla on myös merkitys ‘*mutta*’. *Kʿtīv*-sanassa **וְאַתָּה** on poikkeuksellisesti *keʿtīv ḥāsér* (epätäydellinen kirjoitusasu) sanan lopussa, jolloin se muistuttaa feminiiniä (**וְאַתָּה** – *wʿattâ*), ja näin se on korjattu *qerê*-lukutraditiossa. Fraasi **עַד־מֵתִי** tarkoittaa ‘*kuinka kauan*’, ‘*mihin saakka*’.

6:5

שׁוּבָה – <i>šuvâ</i>	שׁוּבָה verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + paragoogginen ה = ‘ <i>palaa</i> ’
------------------------------	---

יהוה – ^a dōnâj	יהוה Herran Nimi = 'HERRA'
חלצה – hall ^e šâ	חלץ verbi, pi [‘] el, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + paragoogginen ה = 'vedä'
נפש – nafšî.	נפש substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'sieluni' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
הושיעני – hōšī ^c énî	הושיע verbi, hif'il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona + ני- objektsuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'pelasta minut'
למען – l ^e má ^c an	למען prepositio, 'siksi (että)', '(sen) tähden', 'vuoksi' = 'tähden'
חסדה – hasdékā.	חסד substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'armosi' • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:5. Verbi חלץ tarkoittaa lähinnä 'vetää irti', mutta tässä se pitää ymmärtää pelastamiseen liittyvänä pois vetämisenä. Ps 7:5 sana tarkoittaa 'olla irtirevitty', 'olla ahdistettu'.

6:6

כי – kî	כי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'
אין – ^{en}	אין adverbi, kieltosana, 'ei (mitään / ketään)' = 'ei'
במות – bammâwet	ב- prepositio, '-ssa', '-lla' + ה- määräinen artikkeli + מות substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, status absolutus = 'kuolemassa'
זכרה – zikrékā.	זכר substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'muistosi' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
בשואל – biš ^o âl	ב- prepositio, '-ssa', '-lla' + שואל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, status absolutus = 'tuonelassa'
מי – mî	מי interrogatiivipronomini, 'kuka', 'ketkä' = 'kuka'
יודה – jōdē-	יודה verbi, hif'il, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini (juuri ידה) = 'ylistää'
לה – llâk.	ל- prepositio, '-lle' + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'sinua' • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:6. Oikeastaan sana זכר tarkoittaa muistamista, usein vielä Jumalan muistamista. Kuvaavaa on, että heprean sana שואל 'tuonela' tulee juuriverbistä שאל 'kysyä', 'pyytää', 'anoa'. Nimi יהודה – j^ehūdâ Jehuda (Juuda) tulee juuresta ידה, jonka perusmerkitys on 'kiittää', 'ylistää'.

6:7

יגעתי – jāgá ^c î	יגע verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona = 'väsyin'
באנחתי – b ^e anḥā ^t î	ב- prepositio, '-ssa', '-lla' + אנחתי substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'huokauksessani'
אשחה – ^a shḥê	אשח verbi, hif'il, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = 'saan uimaan'
בכל – v ^e kol-	ב- prepositio, '-ssa', '-lla' + כל substantiivi, maskuliini, yksikkö, status constructus = 'jokaisena'
לילה – lálā	לילה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, status absolutus, genetiivi = 'yönä'

מִטָּתַי – *mittāṭî*. מִטָּה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘*vuoteeni*’ • Korkomerkki
Athnah vastaa pilkkua tai pistettä

בְּדִמְעָתִי – *bēdimcāṭî* בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + דִּמְעָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen,
 suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘*kyynelessäni*’

עֲרָשִׁי – *cāršî* עֲרֵשׁ substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘*leposohvani*’

אֲמָסֶה – *amsê*. אֲמָסָה verbi, *hif’il*, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona; pausa =
 ‘*sulatan*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:7. Fraasi בְּכָל-לַיְלָה tarkoittaa ‘*joka yö*’, ‘*jokaisena yönä*’ tai ‘*kaikkina öinä*’. Sana דִּמְעָה on tässä yksikössä ‘*kyynel*’, mutta se tulee ymmärtää kollektiivisena, eli suomessa monikkona. Hepreassa käytetään kuitenkin myös monikkoa דִּמְעוֹת.

6:8

עֲשָׂשָׁה – *cāššâ* עֲשָׂשׁ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini =
 ‘*hämärtyi*’

מִכְעֵס – *mikkācas* מִן prepositio, ‘-sta’ + כְּעֵס substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen,
status absolutus = ‘*murheesta*’

עֵינִי – *cēnî*. עֵינַי substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo +
 י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘*silmäni*’ • Korkomerkki
Athnah vastaa pilkkua tai pistettä

עֲתָקָה – *cāṭeqâ* עֲתָק verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini =
 ‘*heikentyi*’

בְּכָל- – *bēkol-* בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status*
constructus = ‘*kaikissa*’

צוֹרְרִי – *šōrêrâj*. צוֹרֵר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen,
 suffiksivartalo, genetiivi + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa
 = ‘*ahdistajieni*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:8. Sana כְּעֵס tarkoittaa myös murheen lisäksi vihastumista tai vihanleimahdusta. Usein sanaa עֵינַי ‘*silmä*’ käytetään duaalissa עֵינַיִם ‘*silmät*’, ‘*kaksi silmää*’, mutta tässä puhutaan vain yhdestä silmästä. Duaalin maskuliinin *status constructus* muistuttaa monikon vastaavaa muotoa עֵינִי.

6:9

סוּר – *sûrû* סוּר verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona = ‘*lähtekää*
pois’

מִמִּנִּי – *mimménî* מִן prepositio, ‘-sta’ + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘*minusta*’

כָּל- – *kol-* כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*kaikki*’

פְּעֵלִי – *pōcālê* פְּעֵל verbi, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, *status constructus* =
 ‘*tekijät*’

אֶן – *awén*. אֶן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*,
 genetiivi = ‘*vääryyden*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

כִּי – *kî* כִּי konjunktio, ‘*sillä*’ = ‘*sillä*’

שָׁמַע – *šāmāc* שָׁמַע qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘*kuuli*’

יְהוָה – *dōnâj* יהוָה Herran Nimi = ‘*HERRA*’

קוֹל – *qôl* קוֹל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*ääni*’

בְּכִי – *bikjî*. בְּכִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi +

י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'itkuni' • Jakeen loppu,

korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:9. Verbi סור tarkoittaa oikeastaan 'kääntyä', 'kääntyä pois'. Kun מן-prepositioon yhdistetään persoonasuffiksi, tulee tuohon sanaan ylimääräinen מ- kirjain ja yksikön ensimmäisen persoonan kanssa vielä kahdennettu נ- kirjainkin.

6:10

שמע – šāmá^c שמע qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'kuuli'

יהוה – ^adōnâj יהוה Herran Nimi = 'HERRA'

תחנתה – ^ehinnātî. תחנה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'anomiseni' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

יהוה – ^adōnâj יהוה Herran Nimi = 'HERRA'

תפלתה – ^efillātî תפלה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'rukoukseni'

יִקַּח – jiqqâh. לקח verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'ottaa' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:10. Sana תחנה tarkoittaa oikeastaan armon anomista Jumalalta. Verbillä לקח on erittäin laaja semanttinen kenttä, joten tässä yhteydessä sen käännökseksi sopii partaiten 'ottaa vastaan'.

6:11

יבשו – jevôšū בוש verbi, qal, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'hävetköt'

ויבְּהִלוּ – wējibbāh^{alū} ו- 'ja' + בְּהִל verbi, *nif'al*, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'ja säikähtäköt'

מֵאֵד – m^eôḏ adverbi, 'sangen', 'hyvin', 'todella' = 'todella'

כָּל – kol- כל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = 'kaikki'

אֵיבָּי – ôj^evâj. אֵיב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'vihollis(t)eni' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

יִשְׁבוּ – jāšûvū שבו verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'palatkoot'

יבשו – jevôšū בוש verbi, qal, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'hävetköt'

רַנַּע – râgá^c. רנע substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'hetke(ssä)' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 6:11. Huomaa kuinka fraasi כָּל-אֵיבָּי 'kaikki viholliseni' on hepreassa genetiivirakenne. Sana רנע 'hetki' on mielenkiintoinen, vaikka se on substantiivi, sen merkitys on lähinnä adverbien kaltainen 'hetkessä', 'äkkiä'.

YLISTYS 7

7:1

שִׁינִיּוֹן – šiggājôn שיניון substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* (merkitystä ei tiedetä, esiintyy vain tässä ja Hab 3:1)

לְדָוִד – leḏāwîd. ל- prepositio, '-lle' + דָּוִד nimi; pausa = 'Daavidin' • Korkomerkki 'Ole *wejored* vastaa pilkkua tai pistettä

אֲשֶׁר – ^{ašer-}	אֲשֶׁר relatiivipronomini, 'joka', 'jonka', 'mikä', 'minkä' = 'jonka'
שָׂר – šâr	שָׂר verbi, qal, indikatiivi, perfekt, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'lauloi'
לִיהוָה – ladōnâj.	-לְ prepositio, '-lle' + יְהוָה Herran Nimi; pausa = 'HERRALLE' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
עַל – ʿal-	עַל prepositio, 'päällä' = 'vuoksi'
דִּבְרֵי – divrē-	דִּבְרֵי substantiivi, maskuliini, monikko, status constructus = 'sanat'
כּוֹשׁ – kûš	כּוֹשׁ nimi, genetiivi = 'Kuušin'
בֶּן – ben-	בֶּן substantiivi, maskuliini, yksikkö, status constructus = 'poika'
יְמִינִי – j ^e mīnî.	יְמִינִי nimi, genetiivi; pausa = 'Jeminin' • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:1. Huomaa, kuinka prepositiot käännetään asiayhteyden mukaan niin, että על-prepositio voi tarkoittaa myös 'vuoksi', eikä vain 'päällä', 'päälle'. Nimiyhdistelmä בֶּן-יְמִינִי tarkoittaa Benjaminin sukukuntaan kuuluvaa ja sen voi myös kääntää 'benjaminilainen'. Nimi יְמִינִי tulee sanasta יָמִין 'oikea käsi', 'oikea puoli'.

7:2

יְהוָה – ^a dōnâj	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
אֱלֹהִים – ^e lōhâj	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'Jumalani'
בְּךָ – b ^e kâ	-כָּ prepositio, '-ssa', '-lla' + כָּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'sinussa'
הִסִּיתִי – hāsītî.	הִסִּיתִי verbi, qal, indikatiivi, perfekt, yksikkö, 1. persoona = 'turvauduin' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
הוֹשִׁיעֵנִי – hōšī ^e enî	הוֹשִׁיעֵנִי verbi, hif'il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'pelasta minut'
מִכָּל- mikkol-	מִן prepositio, '-sta' + כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, status constructus = 'kaikesta'
רִדְפִי – rōd ^e fâj	רִדְפִי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'takaa-ajajieni'
וְהִצִּילְנִי – w ^e haššīl ^e nî.	וְ- 'ja' + הִצִּיל verbi, hif'il, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + נִי- objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'vapauta minut' • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:2. Sanaa כָּל käytetään yksikössä kollektiivisessa merkityksessä silloin kun se viittaa monikolliseen sanaan. Näin מִכָּל-רִדְפִי tulee kääntää sujuvasti 'kaikista takaa-ajajistani'.

7:3

פֶּן – pen-	פֶּן konjunktio, 'ettei', 'jottei' = 'ettei'
יִטְרֹף – jitrōf	יִטְרֹף verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'raatelisi'
כְּאֲרִיָּה – k ^e arjê	-כָּ prepositio, 'kuin' + אֲרִיָּה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, status absolutus = 'kuin leijona'
נַפְשִׁי – nafšî.	נַפְשִׁי substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'sieluni' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
פָּרַק – pōréq	פָּרַק verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen,

status absolutus = 'repivä'
 וְאֵין – *w^eên* אֵין adverbi, kieltosana, 'ei (mitään / ketään)' = 'ja ei'
 מַצִּיל – *maššîl*. הִצִּיל verbi, *hif'il*, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'pelastaja' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:3. Heprean indikatiivin imperfekti וְיָרַךְ on luontevaa kääntää וְ-
 konjunktion yhteydessä suomen konditionaalin preesensillä 'raatelisi'. Hepreassa on monta eri
 nimitystä leijonalle, אַרְיָה 'leijona', אַרְיָה 'nuori leijona', כְּפִיר 'nuori leijona', 'leijonanpentu', לְבִיא
 'urosleijona', לְבִיָּא 'naarasleijona', לֵישׁ 'leijona' ja שְׁחָל 'nuori leijona'.

7:4

יְהוָה – *ʾādōnâj* יהוה Herran Nimi = 'HERRA'
 אֱלֹהֵי – *ʾēloháj* אֱלֹהֵים substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'Jumalani'
 וְ – *im-* וְ konjunktio, 'jos' = 'jos'
 עָשָׂה – *ʿāšû* עָשָׂה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona = 'tein'
 זֶה – *zôl*. זֶה demonstratiivipronomini, feminiini, 'tämä'; pausa = 'tämän' •
 Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 וְ – *im-* וְ konjunktio, 'jos' = 'jos'
 יֵשׁ – *ješ-* יֵשׁ adverbi, taipumaton 'olla'-sana = 'on'
 עוֹלָם – *ʿāwel* עוֹלָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
 'vääräys'
 בְּכַפָּי – *bekappâj*. בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + כַּף substantiivi, feminiini, duaali, määräinen,
 suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa =
 'kämmentäni' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:4. Heprean יֵשׁ-sana tulee kääntää suomen sopivalla 'olla'-verbillä, se
 vastaa melko hyvin eglannin "there is" -rakennetta. Sana כַּף merkitsee sekä kämmentä että
 jalkapohjaa, usein sitä käytetään juuri duaalissa, niin kuin parillisia ruumiinosia yleensä.

7:5

וְ – *im-* וְ konjunktio, 'jos' = 'jos'
 גָּמַלְתִּי – *gāmáltî* גָּמַלְתִּי verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 1. persoona = 'maksoin takaisin'
 שָׁלַמְתִּי – *šōl^emî* שָׁלַמְתִּי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen,
 suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona =
 'rauhassaelämiseni'
 רַע – *râc*. רַע adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa =
 'paha' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 וְאֶחָלָצָה – *wāʿhall^ešâ* וְאֶחָלָצָה verbi, *pi^ʿel*, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 1. persoona
 + paragooginen ה = '(ja) ryöstin'
 שׁוֹרְרִי – *šōr^erî* שׁוֹרְרִי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen,
 suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'ahdistajani'
 רִיקָם – *rēqām*. רִיקָם adverbi, 'turhaan'; pausa = 'turhaan' • Jakeen loppu, korkomerkki
Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:5. Huomaa, kuinka jakeen alun 'jos' viittaa myös verbiin 'ryöstää'.
 Verbillä שָׁלַמְתִּי tarkoitetaan rauhassa elämästä, hyvinvointia ja täydellisyyttä.

7:6

יִרְדֹּף – *jírad^dof* יִרְדֹּף verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini =

אֹיִב – <i>ʾōjēv</i>	אֹיִב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'vihollinen'
נַפְשִׁי – <i>nafšî</i>	נַפְשִׁי substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'sieluni'
וַיִּשָּׂג – <i>wējaśséḡ</i>	וַיִּשָּׂג verbi, <i>hif'il</i> , jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini (juuri וַיִּשָּׂג) = 'ja saakoon kiinni'
וַיִּרְמֹס – <i>wējirmós</i>	וַיִּרְמֹס verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'ja tallatkoon'
לְאַרְץ – <i>lāʾâreṣ</i>	לְ- prepositio, '-lle' + ארץ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'maahan'
חַי – <i>hajjâj</i> .	חַי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'elämäni' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וַיְכַבֹּד – <i>ūkēvōdî</i>	וַיְכַבֹּד verbi, <i>hif'il</i> , jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'ja kunniani'
לְעָפָר – <i>leʿāfâr</i>	לְ- prepositio, '-lle' + עָפָר substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'multaan'
וַיִּשְׁכֵּן – <i>jaškén</i>	וַיִּשְׁכֵּן verbi, <i>hif'il</i> , jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'asettakoon'
סֵלָה – <i>sēlā</i> .	סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:6. Sana 'elämä' on tässä monikossa, Daavid puhuu siis 'elämistään'. Verbi וַיִּשְׁכֵּן tarkoittaa oikeastaan 'asettaa asumaan'. Qal-perusvartalossa שָׁכַן verbi tarkoittaa 'asua'.

7:7

קִוְיָה – <i>qūmâ</i>	קִוְיָה verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'nouse'
יְהוָה – <i>ʾādōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
בְּאַפְּךָ – <i>bēʾappékā</i>	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + אָף substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ך- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'vihassasi'
הִנְשֵׂה – <i>hinnāšê</i>	הִנְשֵׂה verbi, <i>nif'al</i> , imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'kohota ylös'
בְּעַבְרוֹת – <i>bēʿavrôt</i>	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + עָבְרָה substantiivi, feminiini, monikko, <i>status constructus</i> = 'vihoissa'
צֹרְרִי – <i>šōrʿrâj</i> .	צֹרְרִי verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'ahdistajieni' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְעוֹרָה – <i>wēʿûrâ</i>	וְ- 'ja' + עוֹר verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'ja herää'
אֵלַי – <i>ʾēláj</i>	אֵלַי prepositio, '-lle' + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'minulle'
מִשְׁפָּט – <i>mišpât</i>	מִשְׁפָּט substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'oikeus'
צִוְיָה – <i>šiwwîṭā</i> .	צִוְיָה verbi, <i>piʿʿel</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'määräsit' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:7. Jostakin syystä בְּאַפָּךָ on vokalisoitu pausaksi בְּאַפְּךָ, vaikka korkomerkki ei sitä vaadikaan. Sana כִּשְׁפָטָה merkitsee erityisesti 'oikeudenmukainen tuomio'.

7:8

- וַעֲרַח – wa^cdāṭ – וְ- 'ja' + עָרַח substantiivi, feminiini, yksikkö, *status constructus* = 'ja kokoontuminen'
- לְאָמִים – le^cummîm – אָמִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi = '(pakana)kansakuntien'
- תְּסוּבְּךָ – te^sōv^evékka. – סוּבַּבְּ verbi, *polet*, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini + ה-objektisuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini, energeettinen נ; pausa = 'ympäröiköön sinua' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
- וְעָלֶיהָ – we^cālêhā – וְ- 'ja' + עַל prepositio, 'päällä' + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, feminiini = 'ja sen päälle'
- לְמָרוֹם – lammārôm – לְ- prepositio, '-lle' + ה- määräinen artikkeli + מָרוֹם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = 'korkeuteen'
- שׁוּבָה: – šûvā. – שׁוּבַבְּ verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'palaa' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:8. Huomaa, kuinka energeettinen נ on täysin sulautunut objektipääteeseen, jolloin *káf sōfīt* kahdentuu ך. Pausassa energeettinen נ tulee pääsanana ja sen persoona- tai objektipääteen väliin. Juuresta סבב tulee myös adverbi סָבִיב 'ympärillä'.

7:9

- יְהוָה – y^adōnâj – יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
- יִרְיֵן – jādîn – יִרְיֵן verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'tuomitkoon'
- עָמִים – ʿammîm. – עָמִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'kansat' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
- שׁוֹפְטִי – šoftēnī – שׁוֹפְטִי verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'tuomitse minut'
- יְהוָה – y^adōnâj. – יְהוָה Herran Nimi; pausa = 'HERRA' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
- כְּצִדְקִי – ke^sidqî – כְּ- prepositio, 'kuin' + צִדְקָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'kuin oikeamielisyyteni'
- וּכְתַמִּי – uk^etummî – וְ- 'ja' + כְּ- prepositio, 'kuin' + תַּם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'ja kuin nuhteettomuuteni'
- עָלַי: – ʿālâj. – עַל prepositio, 'päällä' + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'päälläni' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:9. Ei kommentteja, ainakaan vielä.

7:10

- יִגְמֹר – jigmor- – יִגְמֹר verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'tehköön lopun'
- toinen tulkinta: – יִגְמֹר verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'tekee lopun'
- נָא – nâ – נָא sanan merkitystä vanvistava partikkeli, ei varsinaista merkitystä
- רַע – rá^c – רַע adjektiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = 'paha'

רְשָׁעִים – <i>rešāʿîm</i>	רְשָׁעִי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = ‘synnintekijöiden’
וּתְכוּנָן – <i>ūtēkōnén</i>	-ן ‘ja’ + תְּכוּן verbi, <i>polet</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri תְּכוּן) = ‘ja vahvistat’
צַדִּיק – <i>šaddîq</i> .	צַדִּיק substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘oikeamielinen’ • Korkomerkki ‘Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
וּבְחֵן – <i>ūvōhén</i>	-ן ‘ja’ + בְּחָן verbi, <i>qal</i> , aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘ja koettelija’
לְבוֹת – <i>libbôt</i>	לֵב substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = ‘sydänten’
וּכְלֵיָהּ – <i>ūkēlājôṭ</i>	-ן ‘ja’ + כְּלֵיָהּ substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = ‘ja munuaisten’
אֱלֹהִים – <i>ʾēlohîm</i>	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘Jumala’
צַדִּיק – <i>šaddîq</i> .	צַדִּיק substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘oikeamielinen’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:10. Konteksti ei suoraan ilmaise verbin נָמַר modusta, sen voi tulkita joko jussiiviksi tai indikatiiviksi, kummatkin tulkinnat sopivat jakeeseen ja ovat ‘oikeita’ käännoiksiä.

7:11

מְגִנִּי – <i>māginnî</i>	מְגִנָּה substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘kilpeni’
עַל- – <i>ʿal-</i>	עַל prepositio, ‘päällä’ = ‘päällä’
אֱלֹהִים – <i>ʾēlohîm</i> .	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘Jumala’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
מֹשִׁיעַ – <i>mōšîʿ</i>	הוֹשִׁיעַ verbi, <i>hifʿil</i> , aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘pelastava’, ‘pelastaja’
יְשָׂרִי – <i>jišrê-</i>	יָשָׁר adjektiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = ‘suorat’
לֵב – <i>lêv</i> .	לֵב substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = ‘sydämen’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:11. על-אֱלֹהִים tulisi käntää ‘Jumalalla’ tai ‘Jumalan’.

7:12

אֱלֹהִים – <i>ʾēlohîm</i>	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘Jumala’
שׁוֹפֵט – <i>šōfêṭ</i>	שָׁפַט verbi, <i>qal</i> , aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘tuomitseva’
צַדִּיק – <i>šaddîq</i> .	צַדִּיק substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘oikeamielinen’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְאֵל – <i>wēʾél</i>	-ן ‘ja’ + אֵל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ja Jumala’
זַעַם – <i>zōʿém</i>	זָעַם verbi, <i>qal</i> , aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘vihastuva’
בְּכָל- – <i>bēkol-</i>	-בָּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = ‘kaikkina’

יום – *jôm*. יום substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'päivä' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 7:12. Yleensä aktiivisen partisiipin שׁוּפֵט merkitys on substantiivinen 'tuomari', mutta tässä se tulee ymmärtää enemmän verbinomaisesti 'tuomitseva'. Oikeastaan fraasi בְּכֹל־יוֹם tulee kääntää 'joka päivä'.

7:13

יִם – *im-* ים konjunktio, 'jos' = 'jos'
 לֹא – *lô* לא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
 יָשׁוּב – *jāšûv* שׁוּב verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'palaa'
 חֲרָבוֹ – *harbô* חָרַב substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'miekkansa'
 יִלְטֹשׁ – *jiltôš*. שׁוּטָה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'teroittaa' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 קָשְׁתוֹ – *qaštô* קָשָׁה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'jousensa'
 דָּרָךְ – *dārāk* דָּרַךְ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'jännitti'
 וַיְכֹנְנֶהָ – *waj^ekōn^enēhā*. כֹּנֵן verbi, *polel*, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini (juuri כֹּן) + ה- objektsuffiksi, yksikkö, 3. persoona, feminiini; pausa = '(ja) tähtäsi sillä' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:13. Verbi דָּרַךְ tarkoittaa yleensä 'astua', 'tallata', siten jouset ovat jalkajousia, jotka jännitetään astumalla. Juuresta tulee myös substantiivi דָּרָךְ 'tie'. Verbi כֹּנֵן pitää ymmärtää tässä merkityksessä 'tähdätä', huomaa myös kuinka objektsuffiksi on feminiininen ja viittaa siten feminiiniseen 'jousi'-sanaan, siksi וַיְכֹנְנֶהָ tulee kääntää "tähtäsi sillä" eikä "tähtäsi häntä".

7:14

וְלֹא – *welô* וְ- 'ja' + לֹא- prepositio, '-lle' + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'ja hänelle'
 הֵכִין – *hēkîn* כִּינָה verbi, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini (juuri כִּן) = 'valmisti'
 כְּלֵי – *kelê-* כֵּל substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = 'aseet'
 מְוֹת – *māwēt*. מוֹתָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi = 'kuoleman' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 חִצָּיו – *hiššâw* חָץ substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'nuolensa'
 לְדֹלְקִים – *le^dōlqîm* לֹא- prepositio, '-lle' + דָּלַק verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = 'palaviksi'
 יַפְעֵל – *jif^eâl*. פָּעַל verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'tekee' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:14. Sanalla כְּלֵי on useita merkityksiä, mutta ehkä sen perusmerkitys voisi suomessa olla 'esine'. Heparan לֹא-prepositiolla on myös translatiivinen merkitys (suomessa päätte '-ksi').

7:15

הִנֵּה – *hinnê* הִנֵּה partikkeli, 'katso!' = 'katso'

יַחַבֵּל – <i>j^ehabbel-</i>	חָבַל verbi, <i>pi^{‘‘}el</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘tulee raskaaksi’</i>
אָנָן – <i>ʾāwen.</i>	אָנָן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = <i>‘vääryyttä’</i> • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְהָרָה – <i>w^ehārā</i>	הָרָה verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘(ja) on raskaana’</i>
עָמַל – <i>ʿāmāl</i>	עָמַל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = <i>‘pahuutta’</i>
וַיֵּלֶד – <i>w^ejālad</i>	יָלַד verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘(ja) synnyttää’</i>
שָׂקֵר – <i>šâqer.</i>	שָׂקֵר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = <i>‘valhetta’</i> • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:15. Verbit חָבַל ja הָרָה merkitsevät kummatkin sekä *‘tulla raskaaksi’* että *‘olla raskaana’*. Yleensä sanalla עָמַל tarkoitetaan ihmisen päivittäistä raatamista leipänsä eteen ja muutakin vaivannäköä jonkin asian hyväksi. Yleensä verbillä יָלַד tarkoitetaan maskuliinissa *‘saada lapsi’* ja feminiinissä *‘synnyttää’*, mutta tässä kuvannollisessa kielessä hyvä käänös on maskuliinissakin *‘synnyttää’*. Suomalaisessa vuoden 1933-käännöksessä sanan vastineena käytetään usein sanaa *‘siittää’* (paitsi esim. Ps 2:7), mutta se ei ole sanan merkitys. Lapsen saaminen on eri asia kuin siittäminen.

7:16

בוֹר – <i>bôr</i>	בוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = <i>‘kuoppa’</i>
כָּרָה – <i>kārā</i>	כָּרָה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘kaivoi’</i>
וַיַּחְפְּרֶהוּ – <i>wajjahp^erêhū.</i>	חָפַר verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini + הוּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = <i>‘(ja) koversi sen’</i> • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וַיִּפֹּל – <i>wajjippól</i>	נָפַל verbi, qal, indikatiivi, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘(ja) putosi’</i>
בְּשַׁחַת – <i>b^ešāḥat</i>	-בַּ prepositio, <i>‘-ssa’, ‘-lla’</i> + שַׁחַת substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = <i>‘kuoppaan’</i>
יַפְעֵל – <i>jif^ʿâl.</i>	פָּעַל verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = <i>‘tekee’</i> • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 7:16. Substantiivi בוֹר on mikä tahansa kuoppa, se voi olla kaivo, pyyntikuoppa tai hautakin. Verbit כָּרָה ja חָפַר tarkoittavat kummatkin sekä kuopan tai kaivon kaivamista että kovertamistakin. Sana שַׁחַת voi tarkoittaa niin kuoppaa kuin hautaakin, usein sen merkitys on kuvannollisesti *‘katoavaisuus’*. Huomaa, kuinka jakeen viimeinen verbi onkin muista poiketen imperfektissä, jakeen lopun voisi kääntää seuraavasti *“(ja) putosi kuoppaan, jota oli tekemässä”*, koska imperfekti kuvaa keskeneräistä jatkuvaa tekemistä.

7:17

יָשׁוּב – <i>jāšûv</i>	שׁוּב verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘palaa’</i>
עָמַל – <i>ʿmālô</i>	עָמַל substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = <i>‘pahuutensa’</i>
בְּרֹאשׁוֹ – <i>v^erōšô.</i>	-בַּ prepositio, <i>‘-ssa’, ‘-lla’</i> + רֹאשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini;

וְעַל – *w^e‘ál* pausa = ‘*päähänsä*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 קָדְקָדוּ – *qodq^odô* קָדְקָד substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו-
 personasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘*päälakensa*’
 חֲמָסוֹ – *h^amāsô* חֲמָס substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ו-
 personasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘*väkivaltansa*’
 יָרַד – *jērêd*. יָרַד verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini;
 pausa = ‘*laskeutuu*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 7:17. Jakeen verbeillä (יָרַד ja יָשׁוּב) indikatiivin imperfekti (יָרַד ja יָשׁוּב) poikkeaa jussiivin imperfektistä (יָרַד ja יָשׁוּב), jossa paino siirtyy ensimmäiselle tavulla, joten niitä ei voi tulkita missään tapauksessa jussiiviksi. Säännöllisellä verbillä indikatiivin imperfekti ja jussiivin imperfekti ovat identtisiä.

7:18

אוֹדָה – *‘ōdê* הוֹדָה verbi, *hif‘il*, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona (juuri יָדָה) =
 ‘*tahdon ylistää*’
 יְהוָה – *‘ādōnâj* יְהוָה Herran Nimi = ‘*HERRAA*’
 כְּצִדְקוֹ – *k^e‘sidqô*. כִּי prepositio, ‘*kuin*’ + צִדְקָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen,
 suffiksivartalo + ו- personasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini;
 pausa = ‘*kuin hänen oikeamielisyytensä*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 וַאֲזַמְּרָהּ – *wā‘azzamm^erâ* וְ- ‘*ja*’ + זָמַר verbi, *pi‘‘el*, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘*ja*
 ‘*tahdon laulaa ylistystä*’
 שֵׁם – *šem-* שֵׁם substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*nimi*’
 יְהוָה – *‘ādōnâj* יְהוָה Herran Nimi, genetiivi = ‘*HERRAN*’
 עֲלִיּוֹן – *‘eljôn*. עֲלִיּוֹן adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa
 = ‘*korkea*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 7:18. Epäsäännöllisen verbin הוֹדָה kohortatiivin imperfekti ei poikkea indikatiivista, kohortatiiviksi sen voi kuitenkin päätellä jakeen toisesta verbistä, joka on kohortatiivissa, ja lauseet on linkitetty yhteen ‘*ja*’-konjunktiolla. Tässä fraasi כְּצִדְקוֹ tulisi kääntää ‘*hänen oikeamielisyytensä mukaan*’ tai ‘*niin kuin on hänen oikeamielisyytensä*’. Verbi זָמַר merkitsee ylistyksen laulamista ja siitä tulee sana מְזַמְּרִים ‘*ylistyslaulu*’, jota käytetään monen psalmin otsikossa. Koska hepreassa ei ole adjektiivien vertailumuotoja, pitää sana עֲלִיּוֹן ‘*korkea*’ ymmärtää ja kääntää sujuvaan käännökseen Jumalan yhteydessä superlatiivina ‘*korkein*’.

YLISTYS 8

8:1

לְמַנְצַח – *lamnaššê‘āh* לְ- prepositio, ‘-lle’ + מְנַצֵּחַ määräinen artikkeli + מְנַצֵּחַ verbi, *pi‘‘el*, aktiivinen
 partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = ‘*johtajalle*’
 אֶל – *‘al-* אֶל prepositio, ‘*päällä*’ = ‘*päällä*’
 הַגִּתִּית – *haggittî* הַ- määräinen artikkeli + גִּתִּית substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen,
status absolutus = ‘*gittit*’
 מִזְמוֹר – *mizmôr* מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
 ‘*ylistyslaulu*’
 לְדָוִד – *l^edāwîd*. לְ- prepositio, ‘-lle’ + דָּוִד nimi; pausa = ‘*Daavidin*’ • Jakeen loppu,
 korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:1. Sana נְתִיתָ tarkoittaa ilmeisesti jotakin nykyisin tuntematonta soitinta, mutta sen voi tulkita muullakin tavalla, koska sana tulee selvästi viini- ja öljykuurnaa tarkoittavasta sanasta נָת. Näin termi עַל־הַנְּתִיתָ voi liittyä laulun esitystyylisiin (viininkorjuulaulun tapaan) tai esittämistilanteeseen (viininkorjuujuhlassa) yms.

8:2

יְהוָה – ^a dōnâj	יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
אֲדֹנָיִנוּ – ^a dōnênu	אֲדֹנָי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + נוּ- persoonasuffiksi, monikko, 1. persoona = 'Herramme'
מָה – mâ-	מָה interrogatiivipronomini, 'mikä', 'mitä' = 'kuinka'
אֲדִיר – ^a addîr	אֲדִיר adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'mahtava'
שִׁמְכָה – šimkâ	שִׁמְכָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + הָ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'nimesi'
בְּכֹל – b ^e kol-	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + כֹּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'koko'
הָאָרֶץ – hā ^a reš.	הָ- määräinen artikkeli + אָרֶץ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'maa(ssa)' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
אֲשֶׁר – ^a šér	אֲשֶׁר relatiivipronomini, 'joka', 'jonka', 'mikä', 'minkä' = 'joka'
תֵּן – t ^e nâ	תֵּן verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + paragooginen ה = 'anna'
הוֹדֵךְ – hōd ^e kâ	הוֹדֵךְ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + הָ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'kunniasi'
עַל – ^a l-	עַל prepositio, 'päällä' = 'ylle'
הַשָּׁמַיִם – haššāmâjim.	הַ- määräinen artikkeli + שָׁמַיִם substantiivi, maskuliini, duaali, määräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'taivaat' • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:2. Huomaa, kuinka fraasissa בְּכֹל־הָאָרֶץ prepositio on 'koko'-sanassa, mutta suomessa sijapäätteen tulee olla 'maa'-sanassa, siis 'koko maassa'. Sana הוֹדֵךְ tarkoittaa oikeastaan 'korkeus', mutta tässä sitä käytetään Jumalan kunnian ja suuruudesta.

8:3

מִפִּי – mippî	מִן prepositio, '-sta' + פִּי substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'suusta'
עוֹלָמִים – ^a lêlîm	עוֹלָמִים (עוֹלָם) verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'imetettävien'
וַיִּנְקִים – w ^e jōn ^e qîm	וַ- 'ja' + נָקַם verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'ja imeväisten'
יִסְדָּתָהּ – jissádtā	יִסַּד verbi, pi [‘] el, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'perustit'
עוֹז – ^a z.	עוֹז substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'voima' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
לְמַעַן – l ^e má ^a n	לְמַעַן prepositio, 'siksi (että)', '(sen) tähden', 'vuoksi' = 'vuoksi'
צוֹרְרֶיהָ – šōr ^e rêkâ.	צוֹרַר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + הָ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'ahdistajiesi' • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä
לְהַשְׁבִּיטָהּ – l ^e hašbît	לְ- prepositio, '-lle' + הַשְׁבִּיטָהּ verbi, hif'il, infinitiivi, <i>status constructus</i> =

אָױב – *ʾōjēv* **תּוּחָה** *‘tuhota’*
אָױב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen,
status absolutus = *‘vihollinen’*

וּמִתְנַקֵּם – *ūmitnaqqēm*. וְ- *‘ja’* + **הִתְנַקֵּם** verbi, *hitpa‘el*, aktiivinen partisiippi, yksikkö,
epämääräinen, *status absolutus*; pausa = *‘ja kostava’* • Jakeen loppu,
korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:3. Sana **עוֹלֵל** käsitetään usein substantiivina, mutta oikeastaan se on verbin **עוֹל** *‘imettää’* rinnakkaisjuuren **עָלַל** aktiivinen partisiippi ja tarkoittaa siten *‘imetettävä’*. Kun taas sana **יוֹנֵק** on verbin **יָנַק** *‘imettää’* aktiivinen partisiippi ja tarkoittaa siten *‘imevä’*, *‘imeväinen’*. Infinitiiveihin on usein liitetty ל־prepositio, jota ei tarvitse kääntää. Esim. tässä **לְהַשְׁבִּית** voitaisiin kääntää *‘tuhotaksesi’*, mutta siinä ei kuitenkaan ole persoonasuffiksia, joten tarkempi käänös on *‘tuhota’* tai *‘tuhoamaan’*. Verbi **הִתְנַקֵּם** tarkoittaa *‘kostaa’* ja näin sen aktiivinen partisiippi on *‘kostava’*, mutta kuitenkin sen merkitys on intensiivistä ja voimakasta, joten käänökseksi sopii myös *‘kostonhimoinen’*.

8:4

כִּי – *kī-* כִּי konjunktio, *‘sillā’* = *‘sillā’*
אָרָה – *ʾerēʾ* אָרָה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = *‘näen’*
שָׁמַיָּה – *šāmēkā* שָׁמַיָּה substantiivi, maskuliini, duaali, määräinen, suffiksivartalo + ה־
persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = *‘taivaasi’*
מַעֲשֵׂה – *maʿasē* מַעֲשֵׂה substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = *‘teot’*
אֶצְבְּעֹתַי – *ʾešbʿōlêkā* אֶצְבְּעֹתַי substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi
+ ה־ persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = *‘sormiesi’* •

Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

יָרַח – *jārêḥ* יָרַח substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
‘kuu’

וְכּוֹכְבִים – *wēkōkāvîm* וְ- *‘ja’* + **כּוֹכַב** substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = *‘ja tähdet’*

אֲשֶׁר – *ʾašér* אֲשֶׁר relatiivipronomini, *‘joka’*, *‘jonka’*, *‘mikä’*, *‘minkä’* = *‘jotka’*

כּוֹנְנָתָהּ – *kōnântā*. כּוֹנֵן verbi, *polel*, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini (juuri
כּוֹן); pausa = *‘vahvistit’* • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:4. Huomaa, kuinka duaalin suffiksivartalo muistuttaa monikkoa sanassa **שָׁמַיָּה**. Sanassa **מַעֲשֵׂה** on poikkeuksellisesti ה־kirjain י־kirjaimen tilalla *Jerusalem Crown* - Raamatussa, mutta muissa heprealaisissa Raamatuissa sana on kirjoitettu säännöllisesti **מַעֲשֵׂי**. Tässä verbi **כּוֹנֵן** kuvaa oikeastaan omalle paikalleen asettamista ja paikan vahvistamista, tämä onkin kuvaavaa, jokainen tähti (Aurinko mukaan lukien) kiertää omalla radallaan Linnunradan keskuksen ympäri noin 220 km/s, mutta kun välimatkat tähtien välillä ovat niin valtavan suuria, tähtikuviot pysyvät taivaalla tuhansia vuosia lähes samanlaisina. Auringon ratakierron kestää noin 240 miljoonaa vuotta.

8:5

מָה – *mā-* מָה interrogatiivipronomini, *‘mikä’*, *‘mitä’* = *‘mikä’*

אָנוּשׁ – *ʾenôš* אָנוּשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
‘ihminen’

כִּי – *kī-* כִּי konjunktio, *‘sillā’* = *‘että’*

תִּזְכְּרֵנּוּ – *tizkʾerēnnū*. זָכַר verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + י־
objektisuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, ενεργετικός; pausa =
‘muistat häntä’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

כָּל – <i>kól</i>	כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'kaikki'
שָׁתָה – <i>šattâ</i>	שָׁתָה verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'asetit'
תַּחַת – <i>tahat-</i>	תַּחַת prepositio, 'alla', 'alle' = 'alle'
רַגְלָיו – <i>raglâw.</i>	רַגְלָיו substantiivi, feminiini, duaali, määräinen, suffiksivartalo + יוּ; persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'jalkojensa' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:7. Parilliset ruumiinosat ovat hepreassa usein luonnollisesti duaalissa יָדַי 'kâdet' ja רַגְלָי 'jalat', näiden feminiisten sanojen monikkomuodot ovat יָדוֹת ja רַגְלוֹת, jälkimmäinen ei esiinny Raamatussa monikossa. יָם-päätteisen duaalin tunnistaminen suffiksivartalosta ja *status constructus* -muodosta on joskus vaikeata, koska se muistuttaa monikkoa: duaalin *status constructus* יָדַי 'kâdet' ja רַגְלָי 'jalat'.

8:8

צֹנֶה – <i>šônê</i>	צֹנֶה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'pikkukarja'
וַאֲלָפִים – <i>wa^{al}āfîm</i>	וַ- 'ja' + אֲלָפִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ja nautakarjat'
כָּלָם – <i>kullâm.</i>	כָּלָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'ne kaikki' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
וְגַם – <i>w^egâm</i>	וְ- 'ja' + גַּם konjunktio, 'myös' = 'ja myös'
בְּהֵמָה – <i>bah^amôt</i>	בְּהֵמָה substantiivi, feminiini, monikko, <i>status constructus</i> = 'eläimet'
שָׂדֵי – <i>sādâj.</i>	שָׂדֵי substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'kedon' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:8. Pikkukarja tarkoittaa lampaita ja vuohia, tässä käytetään sanaa צֹנֶה, joka esiintyy Raamatussa vain kaksi kertaa (toinen 4Moos 32:24), yleensä käytetään sanaa צֹאן. On mielenkiintoista tietää, että sana אֲלָפִים tarkoittaa myös 'tuhat' ja 'heimo'. Joissakin sanakirjoissa nämä merkitykset erotetaan eri sanoiksi, mutta itse näen ne saman sanan eri merkityksinä, sanan semanttinen kenttä on näin varsin laaja. Oikeastaan בְּהֵמָה tarkoittaa villieläintä, sellaiseksihan se tässäkin määritellään. Sana שָׂדֵי tarkoittaa avointa puutonta tai vähäpuista aluetta, mutta se voi myös tarkoittaa viljeltyä peltoa, sen yleisempi lähisana on שָׂדֵה. Itse käänän nämä sanat perinteisellä suomen 'keto'-sanalla, vaikka se ei niitä täysin vastaakaan.

8:9

צִפּוֹר – <i>šippôr</i>	צִפּוֹר substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'lintu'
שָׁמַיִם – <i>šāmájim</i>	שָׁמַיִם substantiivi, maskuliini, duaali, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'taivasten'
וַיָּנִי – <i>ūd^egê</i>	וַ- 'ja' + יָנִי substantiivi, maskuliini, monikko, <i>status absolutus</i> = 'ja kalat'
הַיָּם – <i>hajjâm.</i>	הַ- määräinen artikkeli + יָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'meren' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
עָבַר – <i>ôvér</i>	עָבַר verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'vaeltava'
אֶרְצוֹת – <i>ôrḥôt</i>	אֶרְצוֹת substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, <i>status constructus</i> = 'polut'
יַמִּים – <i>jammîm.</i>	יַם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ,

genetiivi; pausa = 'merten' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:9. Yksiköllinen sana מֶרְתֵּן on yleensä kollektiivisessa merkityksessä, jolloin se tulee kääntää monikossa 'linnut'. Huomaa, kuinka sanan יָם 'meri' monikko on יָמִים, mutta sanan יוֹם 'päivä' monikko on יָמִים.

8:10

יְהוָה – ^adōnâḡ Herran Nimi = 'HERRA'
אֲדֹנָיְנוּ – ^adōnênū. אֲדֹנָי substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + נוּ-
persoonasuffiksi, monikko, 1. persoona; pausa = 'Herramme' •
Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
מָה – mâ- מָה interrogatiivipronomini, 'mikä', 'mitä' = 'kuinka'
אֲדִיר – ^addîr אֲדִיר adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
'mahtava'
שִׁמְךָ – šimkâ שִׁמְךָ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ךָ-
persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'nimesi'
בְּכֹל – b^ekōl- בְּכֹל prepositio, '-ssa', '-lla' + כֹּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status*
constructus = 'koko'
הָאָרֶץ – hā^areṣ. הָאָרֶץ määräinen artikkeli + אָרֶץ substantiivi, maskuliini / feminiini, yksikkö,
määräinen, *status absolutus*; pausa = 'maa(ssa)' • Jakeen loppu,
korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 8:10. Jae on sanoiltaan täysin sama kuin jakeen 2 alkuosa, vain niiden korkomerkit eroavat toisistaan.

YLISTYS 9

9:1

לְמַנְצֵחַ – lamnaṣṣêḡh לְ- prepositio, '-lle' + מַנְצֵחַ määräinen artikkeli + מַנְצֵחַ verbi, pi'el, aktiivinen
partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus* = 'johtajalle'
עַל – 'al- עַל prepositio, 'päällä' = 'päällä'
מוֹת – mût מוֹת verbi, qal, infinitiivi, *status absolutus* = 'kuolla'
לְבֵן – labbén לְ- prepositio, '-lle' + בֵּן määräinen artikkeli + בֵּן substantiivi, maskuliini,
yksikkö, määräinen, *status absolutus* = 'pojalle'
מִזְמוֹר – mizmôr מִזְמוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* =
'ylistyslaulu'
לְדָוִד – l^edāwîd. לְ- prepositio, '-lle' + דָּוִד nimi; pausa = 'Daavidin' • Jakeen loppu,
korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:1. Joissakin raamatunversioissa על ja מוֹת on kirjoitettu yhteen עלמוֹת. Otsikon לְבֵן מוֹת voi kääntää myös "kuolla pojan puolesta". Joissakin teoksissa מוֹת on tulkittu substantiivin מוֹת 'kuolema' *status constructus* -muodoksi (מוֹת), tässä tapauksessa otsikko tulisi kääntää "pojan kuoleman tapaan", jossa 'pojan kuolema' tarkoittaa jo olemassa olevaa tunnettua Daavidin laulua.

9:2

אוֹדֶה – oḡḡe אוֹדֶה verbi, hif'il, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona (juuri ידה) =
'tahdon ylistää'
יְהוָה – ^adōnâḡ יְהוָה Herran Nimi = 'HERRA'
בְּכֹל – b^ekōl- בְּכֹל prepositio, '-ssa', '-lla' + כֹּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status*
constructus = 'koko'

לְבִי – *libbî*. לֵב substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + י-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = ‘sydämeni’ • Korkomerkki
 Athnah vastaa pilkkua tai pistettä

אֲסַפֶּרָה – ^asapp^erâ סַפַּרְתִּי verbi, pi“el, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘tahdon
 ilmoittaa’, ‘tahdon julistaa’

כָּל־ – *kol-* כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘kaikki’

נִפְלְאוֹתַיִךְ – *nifl^ootⁱekā*. נִפְלֵאָה verbi, nif“al, aktiivinen partisiippi, feminiini, monikko, määräinen,
 suffiksivartalo, genetiivi + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona,
 maskuliini; pausa = ‘ihmetekosi’ • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa
 pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:2. Verbillä הוֹדָה ei ole omaa kohortatiivimuotoa, vaan se on identtinen indikatiivin imperfektin kanssa. Fraasi בְּכָל־לְבִי tulee kääntää ‘koko sydämestäni’. Verbin נִפְלֵאָה ‘olla ihmeellinen’ aktiivinen partisiippi on luonteva kääntää substantiivilla ‘ihmeteko’.

9:3

אֲשַׁמְחָה – ^esm^ehâ שָׂמַח verbi, qal, kohortatiivi, imperfekti, monikko, 1. persoona = ‘iloitsen’

וְאֶעֱלֶשֶׂה – *w^ee^lesâ* וְ- ‘ja’ + עָלַץ verbi, qal, kohortatiivi, imperfekti, monikko, 1. persoona = ‘ja
 tahdon riemuita’

בָּךְ – *vâk*. בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona,
 maskuliini; pausa = ‘sinussa’ • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai
 pistettä

אֲזַמְרָה – ^azamm^erâ זָמַר verbi, pi“el, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘tahdon
 laulaa ylistystä’

שִׁמְךָ – *šimkâ* שָׁם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ה-
 persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = ‘nimesi’

עֲלִיּוֹן – *eljôn*. עָלִיּוֹן adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa
 = ‘korkea’ • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:3. Kohortatiivin voi kääntää myös suomen indikatiivin preesensillä. Sanasta עֲלִיּוֹן katso kommentit 7:18.

9:4

בְּשׁוֹב־ – *bešūv-* בְּ- prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + שׁוֹב verbi, qal, infinitiivi, *status constructus* =
 ‘palatessa’

אוֹיְבֵי – *ōjeváj* אוֹיֵב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen,
 suffiksivartalo + י- persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = ‘viholliseni’

אָחוֹר – *āhōr*. אָחוֹר substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*;
 pausa = ‘taakse’ • Korkomerkki Athnah vastaa pilkkua tai pistettä

יִכְשְׁלוּ – *jikkāšēlū* יִכְשַׁל verbi, nif“al, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini =
 ‘kaatuvat’

וַיֵּאבְדוּ – *w^ejōv^edū* וְ- ‘ja’ + אָבַד verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona,
 maskuliini = ‘ja katoavat’

מִפְּנֵיךְ – *mippānēkā*. מִן prepositio, ‘-sta’ + פְּנֵה substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko,
 määräinen, suffiksivartalo + ה- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona,
 maskuliini; pausa = ‘kasvoistasi’ • Jakeen loppu, korkomerkki Silluq vastaa
 pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:4. Substantiiville אָחוֹר ei ole suomessa hyvää vastinetta, se käännetään aina asiayhteyden mukaan ‘taakse’, ‘takana’, ‘jälkeen’, ‘jäljessä’, yms. Verbi יִכְשַׁל tarkoittaa oikeastaan kompastumisen seurauksena kaatumista. Fraasin מִפְּנֵיךְ voi kääntää myös

'kasvojesi edestä' tai 'edestäsi'.

9:5

כִּי – *kī-*

כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'

עָשִׂיתָ – *ʿāsītā*

עָשִׂיתָ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'teit'

מִשְׁפָּטִי – *mišpāṭî*

מִשְׁפָּטִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'oikeuteni'

וְדִינִי – *wēdīnî*

וְדִינִי 'ja' + דִּין substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-
persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona; pausa = 'ja tuomioni' • Korkomerkki
Athnah vastaa pilkkua tai pistettä

יָשַׁבְתָּ – *jāšávtā*

יָשַׁבְתָּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'istuit'

לְכִסָּה – *lēkissē*

לְכִסָּה prepositio, '-lle' + כִּסָּה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen,
status absolutus = 'istuimelle'

שׁוֹפֵט – *šōfét*

שׁוֹפֵט verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, *status constructus*
= 'tuomari'

צָרָק – *šēdeq*

צָרָק substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*,
genetiivi; pausa = 'oikeamielisyyden' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq*
vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:5. Hepreassa on kaksi sanaa, jotka tarkoittavat tuomiota, niistä מִשְׁפָּטִי tarkoittaa 'oikeus', 'oikeudenmukainen tuomio', ja דִּין tarkoittaa vain yleisesti 'tuomio'. Sanat tulevat juuriverbeistä שָׁפַט 'tuomita oikeudenmukaisesti' ja דִּין 'tuomita'. Edellisen verbin aktiivista partisiippia שׁוֹפֵט käytetään merkityksessä 'tuomari', myös jälkimmäisestä sanasta voidaan muodostaa substantiivi דִּין 'tuomari', joka esiintyy Raamatussa vain kaksi kertaa (1Sam 24:16, Ps 68:6).

9:6

נָעַרְתָּ – *gāʿártā*

נָעַרְתָּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini =
'nuhtelit'

גֹּיִם – *gōjîm*

גֹּיִם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* =
'pakanakansat'

אָבַדְתָּ – *ʾibbádtā*

אָבַדְתָּ verbi, piʿʿel, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini =
'hävitit'

רָשָׁע – *rāšāʿ*

רָשָׁע substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*;
pausa = 'synnintekijä' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

שָׁמַם – *šēmām*

שָׁמַם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם-
persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'heidän nimensä'

מָחִיתָ – *māḥītā*

מָחִיתָ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'pyyhit'
pois'

לְעוֹלָם – *lēʿōlām*

לְעוֹלָם prepositio, '-lle' + עוֹלָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen,
status absolutus = 'ikuisuuteen'

וְעַד – *wāʿēd*

וְעַד 'ja' + עַד adverbi, 'aina'; pausa = 'ja aina' • Jakeen loppu, korkomerkki
Silluq vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:6. Fraasin לְעוֹלָם voi kääntää myös 'ikuisesti'. Adverbi עַד tarkoittaa jatkuvaa aikaa ja sitä kuvaa melko hyvin suomen 'aina'.

9:7

הָאֵיבִיב – *hāʾōjēv*

הָאֵיבִיב määräinen artikkeli + אֵיבִיב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini
yksikkö, määräinen, *status absolutus* = 'vihollinen'

תָּמוּ – *tammû*

תָּמוּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = 'tulevat lopuksi'

חַרְבוֹת – <i>h^orāvōt</i>	חַרְבוֹת substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'rauniot'
לְנֶצַח – <i>lānēsāh.</i>	-לְ prepositio, '-lle' + נֶצַח substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'ikuisuuteen' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä
וְעָרִים – <i>w^ecārîm</i>	-וְ 'ja' + עָרִים substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ja kaupungit'
נִתְשָׁתָּה – <i>nātāštā.</i>	נִתְשָׁתָּה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'revit hajalle'
אָבַד – <i>āvād</i>	אָבַד verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'katosi'
זִכְרָם – <i>zīkrām</i>	זִכְרָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'heidän muistonsa'
הֵמָּה – <i>hēmmā.</i>	הֵמָּה persoonapronomini, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'ne' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:7. Verbi תָּמַם tarkoittaa 'olla täysin valmis', 'olla loppu', 'tulla loppuksi', 'loppua'. Substantiivi נֶצַח kuvaa jatkuvuutta ja ikuisuutta, mutta myös kunniaa. Heprean persoonapronomineilla on myös asioihin ja esineisiin viittaavat merkitykset 'se' ja 'ne'.

9:8

וַיְהִיָּה – <i>wadōnâj</i>	-וְ 'ja' + יְהִיָּה Herran Nimi = 'ja HERRA'
לְעוֹלָם – <i>le^cōlām</i>	-לְ prepositio, '-lle' + עוֹלָם substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ikuisuuteen'
יָשַׁב – <i>jēšēv.</i>	יָשַׁב verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'istuu' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כּוֹנֵן – <i>kōnén</i>	כּוֹנֵן verbi, <i>polel</i> , indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini (juuri כּוֹן) = 'vahvisti'
לְמוֹשָׁפֵט – <i>lammišpât</i>	-לְ prepositio, '-lle' + -הּ määräinen artikkeli + מוֹשָׁפֵט substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'tuomiolle'
כִּסְאוֹ – <i>kis^oô.</i>	כִּסְאוֹ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + ם- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'istuimensa' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:8. Sanan לְמוֹשָׁפֵט voisi tässä käntää myös 'oikeudelle'.

9:9

וַיְהִיָּה – <i>w^ehû</i>	-וְ 'ja' + הוּא persoonapronomini, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'ja hän'
יִשְׁפֹּט – <i>jišpot-</i>	יִשְׁפֹּט verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'tuomitsee'
תֵּבֵל – <i>tevél</i>	תֵּבֵל substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'maanpiiri'
בְּצִדְקָה – <i>be^esédeq.</i>	-בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + צִדְקָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'oikeamielisyydellä' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
יָרִין – <i>jādîn</i>	יָרִין verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'tuomitsee'
לְאֵמִים – <i>le^oummîm</i>	לְאֵמִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = '(pakana)kansakunnat'
בְּמִישָׁרִים – <i>be^emēšārîm.</i>	-בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + מִישָׁרִים substantiivi, maskuliini,

monikkoepämääräinen, *status absolutus*; pausa = 'suoruudessa' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:9. Muista, että verbi **שָׁפַט** tarkoittaa nimen omaan oikeudenmukaisesti tuomitsemista. Substantiivi **תָּבַל** tarkoittaa koko maanpiiriä, siis koko maapalloa. Sanan **מִישָׁר** merkitys on 'suoruus', mutta tässä keilikuvassa se pitää mieltää oikeudenmukaisuudeksi, sana esiintyy vain monikossa Raamatussa. Tavallisesti käytetään adjektiivia **יָשָׁר** 'suora'.

9:10

וַיְהִי – *wīhî* -ן 'ja' + **יְהִי** verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'ja tulkoon'

יְהוָה – *ʿādōnâj* **יְהוָה** Herran Nimi = 'HERRA'

מִשְׁגָּב – *mišgâv* **מִשְׁגָּב** substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'pakopaikka'

לְדָךְ – *laddâk*. -לְ prepositio, '-lle' + -הּ määräinen artikkeli + **דָּךְ** adjektiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus*; pausa = 'ahdistetulle' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

מִשְׁגָּב – *mišgâv* **מִשְׁגָּב** substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = 'pakopaikka'

לְעֵתוֹת – *leʿittôt* -לְ prepositio, '-lle' + **עֵת** substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, *status constructus* = 'ajoille'

toinen tulkinta: -לְ prepositio, '-lle' + **עֵת** substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = 'ajoille'

בַּצָּרָה – *baššārâ*. **בַּצָּרָה** substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, genetiivi; pausa = 'ahdistksen' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

toinen tulkinta: -בַּ prepositio, '-ssa', '-lla' + -הּ määräinen artikkeli + **צָרָה** substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, *status absolutus*; pausa = 'ahdistuksessa' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:10. Verbillä **יְהִי** on kaksi päällekkäistä merkitystä, joita ei voi erottaa toisistaan: 'olla jotakin', 'tulla joksikin'. Tällä verbillä jussiivi poikkeaa indikatiivin imperfektistä, joka on yksikön 3. persoonan maskuliinissa **יְהִי**. Substantiivi **מִשְׁגָּב** tarkoittaa korkealla sijaitsevaa pakopaikkaa, josta näkee hyvin ympäristöä ja jota on helppo puolustaa vihollisia vastaan. Adjektiivi **דָּךְ** tarkoittaa myös 'sorrettu' ja 'vainottu'. Sanan **לְעֵתוֹת** voi kääntää myös 'aikoina'. Jakeen kahdelle viimeiselle sanalle **לְעֵתוֹת בַּצָּרָה** voi nähdä kaksi eri tulkintaa riippuen siitä pidetäänkö sanaa **בַּצָּרָה** yhtenä sanana vai tulkitaan se **צָרָה**-sanaksi, johon on liitetty prepositio ja artikkeli. Sekä **בַּצָּרָה** että **צָרָה** merkitsevät 'ahdistus', mutta **בַּצָּרָה** esiintyy Raamatussa vain kolme kertaa ja jakeessa Jer 14:1 se tarkoittaa sateen puutetta. Sana esiintyy kolmannen kerran Ps 10:1 samassa fraasissa kuin tässä: **לְעֵתוֹת בַּצָּרָה**. Jeremian perusteella fraasin voisi kääntää myös 'puutteen aikana', koska Israelissa vakava sateen puute sadekautena johti Raamatun aikana aina vakavaan ruokapulaan ja elintarvikkeiden kallistuessa myös yleiseen puutteeseen.

9:11

וַיִּבְטְחוּ – *wējivteḥû* **בְּטַח** verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'luottavat'

בְּ – *vēkâ* -בַּ prepositio, '-ssa', '-lla' + -ךָ persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'sinussa'

יִרְעוּ – *jōdeʿe* **יִרְעוּ** verbi, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, *status constructus* = 'tuntevat'

שְׁמָךְ – <i>š^emékā</i> .	שְׁמָךְ substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'nimesi' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כִּי – <i>kī</i>	כִּי konjunktio, 'sillā' = 'sillā'
לֹא – <i>lō-</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
עָזַבְתָּ – <i>‘āzāvātā</i>	עָזַבְתָּ verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'hylkää'
דָּרְשׁוּ – <i>dōr^ešēkā</i>	דָּרְשׁוּ verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ךְ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini = 'sinua etsivät'
יְהוָה – <i>ᵎ^adōnâj</i> .	יְהוָה Herran Nimi; pausa = 'HERRA' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:11. Verbi בָּטַח tarkoittaa myös turvautumista.

9:12

זָמְרוּ – <i>zamm^erû</i>	זָמְרוּ verbi, pi'“el, imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini = 'laulakaa ylistystä'
לִיהוָה – <i>ladōnâj</i>	לִ- prepositio, '-lle' + יְהוָה Herran Nimi = 'HERRALLE'
יָשַׁב – <i>jōšév</i>	יָשַׁב verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'asuva'
צִיּוֹן – <i>šijjôn</i> .	צִיּוֹן erisnimi, genetiivi; pausa = 'Siionin' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
הִגִּידוּ – <i>haggîdû</i>	הִגִּידוּ verbi, <i>hif'il</i> , imperatiivi, imperfekti, monikko, 2. persoona, maskuliini (juuri נגד) = 'julistakaa'
בְּעַמִּים – <i>vā^cammîm</i>	בְּ- prepositio, '-ssa', '-lla' + -ה- määräinen artikkeli + עַם substantiivi, maskuliini, monikko, määräinen, <i>status absolutus</i> = 'kansoissa'
עֲלִילוֹתָיו – <i>‘ālilōtâw</i> .	עֲלִילָה substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + יוּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'tekonsa' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:12. Verbi הִגִּיד tarkoittaa kaikenlaista ilmoittamista, kertomista ja julistamista, siis asian esille tuomista. Sanan עֲלִילָה merkitys on oikeastaan 'toiminta'.

9:13

כִּי – <i>kī-</i>	כִּי konjunktio, 'sillā' = 'sillā'
דָּרַשׁ – <i>dōrēš</i>	דָּרַשׁ verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'etsivä'
דָּמִים – <i>dāmîm</i>	דָּם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'veret'
אוֹתָם – <i>‘ōtām</i>	אִתָּם prepositio, 'kanssa' / <u>objektin merkki</u> + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'heidät'
זָכַר – <i>zākâr</i> .	זָכַר verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = 'muisti' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
לֹא – <i>lō-</i>	לֹא adverbi, kieltosana, 'ei' = 'ei'
שָׁכַח – <i>šākāḥ</i>	שָׁכַח verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'unohti'
צַעֲקָה – <i>ša^cqāt</i>	צַעֲקָה substantiivi, feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'huuto'
עֲנָוִים: <i>q^erē</i> – <i>‘nāwîm</i> .	עֲנָוִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ,

genetiivi; pausa = 'nöyrien' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

k^etiv: עֲנִיִּים – ^anijjîm. עֲנִי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus*,
genetiivi; pausa = 'kurjien' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:13. Sana עֲנִי tarkoittaa kielikuvissa murhanhimoista ihmistä, joka on 'verinen' Herran silmissä. Sanan צַעֲקָה merkitys on oieastaan 'avunhuuto' tai 'valitushuuto'. Sana עֲנִי tarkoittaa sekä kurjaa että köyhää, sillä todellinen köyhyys Raamatun aikoina aiheutti aina myös aineellista kurjuutta.

9:14

חָנְנֵנִי – *hān^enēnī* חָנַן qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + נִי-objektisuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'armahda minut'

יְהוָה – ^adōnâj יהוה Herran Nimi = 'HERRA'

רָאֵה – *r^eê* רָאָה verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. maskuliini = 'näe'

עֲנִי – *onjî* עֲנִי substantiivi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + י-persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'kurjuuteni'

מִשְׁנֵאָה – *miššōn^eâj*. מִן prepositio, '-sta' + שָׁנָא verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + י-persoonasuffiksi, yksikkö, 1.

persoona; pausa = 'vihaajistani' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

מְרוֹמְמִי – *m^erōm^emî* מְרוֹמַם verbi, *polel*, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo (juuri רוּם) + י-persoonasuffiksi, yksikkö, 1. persoona = 'nostajani'

מִשְׁעָרֵי – *miššā^arê* מִן prepositio, '-sta' + שָׁעַר substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = 'porteilta'

מָוֶת – *māwēṭ*. מָוֶת substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*,
genetiivi; pausa = 'kuoleman' • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:14. Tässä sekä verbin חָנַן että siihen liitetyn objektisuffiksin נִי- kaikki נ- kirjaimet näkyvät, yleensä kyseinen imperatiivimuoto on kirjoitettu siten, että kaksi נ- kirjainta sulautuu yhteen kahdentuen ja samalla *qāmêš* lyhenee *qāmêš hātûfiksi* חָנְנִי – *hōnnēnī* (ks. esim. jakeet 4:2 ja 6:3). Sana עֲנִי tarkoittaa sekä kurjuutta että köyhyyttä.

9:15

לְמַעַן – *l^emá'an* לְמַעַן prepositio, 'siksi (että)', '(sen) tähden', 'vuoksi' = 'siksi'

אֲסַפְּרָה – ^asapp^erâ אֲסַפֵּר verbi, *pi[“]el*, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = 'tahdon ilmoittaa', 'tahdon julistaa'

כָּל – *kol*- כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = 'kaikki'

תְּהִלָּתְךָ – *t^ehillāt^ekā*. תְּהִלָּה substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + תְּ-persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = 'ylistyksesi' • Korkomerkki 'Ole wejored vastaa pilkkua tai pistettä

בְּשַׁעְרֵי – *b^ešā^arê* -בְּ prepositio, '-ssa', '-lla' + שָׁעַר substantiivi, maskuliini, monikko, *status constructus* = 'porteilla'

בַּת – *vat*- בַּת substantiivi, feminiini, yksikkö, *status constructus* = 'tytär'

צִיּוֹן – *šijjôn*. צִיּוֹן erisnimi, genetiivi; pausa = 'Siionin' • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä

אָגִילָה – *āgîlā* גִּיל verbi, qal, kohortatiivi, imperfekti, yksikkö, 1. persoona = ‘*tahdon huutaa riemua*’
 בִּישׁוּעָתָךְ – *bīšū‘atēkā*. -בִּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + יְשׁוּעָה substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + תָּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘*pelastuksessasi*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 9:15. Hepreassa verbi הִלֵּל tarkoittaa ‘*ylistää*’, siitä saadaan substantiivi תְּהִלָּה ‘*ylistys*’, jonka monikko on juuri Raamatun Ylistysten kirjan nimenä תְּהִלִּים.

9:16

טָבְעוּ – *tāv‘û* טָבַע verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘*sortuivat*’
 גֹּיִם – *gōjîm* גֹּי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*pakanakansat*’
 בְּשַׁחַת – *bešāḥat* -בִּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + שַׁחַת substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*kuoppaan*’
 עָשׂוּ – *‘āsû*. עָשָׂה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona; pausa = ‘*tekivät*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 -בְּרִשְׁתָּ- *be’rešet-* -בִּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + רִשְׁתָּ substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*verkkoon*’
 זוּ – *zû* זוּ relatiivipronomini, ‘*joka*’, ‘*jonka*’, ‘*mikä*’, ‘*minkä*’ = ‘*jonka*’
 טָמְנוּ – *tāmânû* טָמַן verbi, qal, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘*piilottivat*’
 נִלְכְּדָה – *nilkeḏā* נִלְכַּד verbi, *nif‘al*, indikatiivi, perfekti, monikko, 3. persoona = ‘*jäi kiinni*’
 :רַגְלָם – *raglām*. רַגֵּל substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo + מ- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘*heidän jalkansa*’ • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 9:16. Huomaa, että sana רַגְלָם tarkoittaa heidän *yhtä* jalkaansa.

9:17

נִדְרַע – *nōḏā‘* נִדְרַע verbi, *nif‘al*, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘*tiedettiin*’
 יְהוָה – *‘ādōnâj* יְהוָה Herran Nimi = ‘*HERRA*’
 מִשְׁפָּט – *mišpāt* מִשְׁפָּט substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*oikeus*’
 עָשָׂה – *‘āsā*. עָשָׂה verbi, qal, indikatiivi, perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘*teki*’ • Korkomerkki ‘*Ole wejored*’ vastaa pilkkua tai pistettä
 בְּפַעַל – *be’fó‘al* -בִּ prepositio, ‘-ssa’, ‘-lla’ + פַּעַל substantiivi, maskuliini, yksikkö, *status constructus* = ‘*teolla*’
 כַּפְּיוּ – *kappâw* כָּף substantiivi, feminiini, duaali, määräinen, suffiksivartalo, genetiivi + יוּ- persoonasuffiksi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘*kämmentensä*’
 נִקְשָׁה – *nōqéš* נִקַּשׁ verbi, qal, aktiivinen partisiippi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*sitova kiinni*’
 רָשָׁע – *rāšā‘*. רָשָׁע substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*; pausa = ‘*synnintekijä*’ • Korkomerkki *Athnah* vastaa pilkkua tai pistettä
 הַגִּיּוֹן – *higgājôn* הַגִּיּוֹן substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus* = ‘*mietiskely*’
 :סֵלָה – *sēlā*. סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki *Silluq* vastaa pistettä
 — Kommentit jakeeseen 9:17. Suomen passiivi ei vastaa heprean passiivia, siis נִדְרַע tulisi

kääntää 'oli tiedetty', 'oli tunnettu', mutta käänsin sen tässä kuitenkin suomen passiivilla 'tiedettiin'. Sanan הָגִיזְוֹ varmaa merkitystä ei tiedetä, mutta sen arvellaan olevan jokin musiikin esittämiseen liittyvä termi. Hieman toisella tavalla vokalisoituna sanasta tulee הָגִיזְוֹ, jonka merkitys on 'ajattelu', 'mietiskely', ja siksi käytin sitä käänöksessäni. Sanat tulevat juuresta הָגָה, katso kommentit jakeeseen 1:2.

9:18

וַיִּשְׁבּוּ – <i>jāšūvū</i>	שָׁבוּ verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = 'menevät'
רָשָׁעִים – <i>rēšā'īm</i>	רָשָׁעִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'synnintekijät'
לְשֵׂאוֹלָהּ – <i>liš'ōlā</i> .	-לְ prepositio, '-lle' + שֵׂאוֹל substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> + suuntaa ilmaiseva ה; pausa = 'tuonelaan' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
כָּל- – <i>kol-</i>	כָּל substantiivi, maskuliini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'kaikki'
גּוֹיִם – <i>gōjīm</i>	גּוֹיִם substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'pakanakansojen'
שְׂכָחִי – <i>šēkēhē</i>	שְׂכָחִי adjektiivi, maskuliini, monikko, <i>status constructus</i> = 'unohtavaiset'
אֱלֹהִים: – <i>ēlōhīm</i> .	אֱלֹהִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi; pausa = 'Jumalan' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:18. Oikeastaan verbin שָׁבוּ merkitys on 'palata', mutta suomessa se tuntuu hassulta tässä yhteydessä, joten siksi käytin sanaa 'mennä'. Vaikka fraasi כָּל-גּוֹיִם onkin hepreassa genetiivirakenne, sen merkitys on 'kaikki pakanakansat'. Adjektiivi שְׂכָחִי esiintyy Raamatussa vain kaksi kertaa (toisen kerran Jes 65:11), yleensä käytetään verbin שְׂכַח aktiivista partisiippia שְׂכַח 'unohtava'.

9:19

כִּי – <i>kī</i>	כִּי konjunktio, 'sillä' = 'sillä'
לֹא – <i>lō</i>	לֹא adverbi, kielto sana, 'ei' = 'ei'
לְנֶצַח – <i>lānēšah</i>	-לְ prepositio, '-lle' + נֶצַח substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = 'ikuisuuteen'
יִשְׁכַּח – <i>jiššākāh</i>	יִשְׁכַּח verbi, <i>nif'al</i> , indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = 'unohdetaan'
אֶבְיֹן – <i>evjôn</i> .	אֶבְיֹן adjektiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = 'köyhä' • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
תִּקְוָה – <i>tiqwāt</i>	תִּקְוָה substantiivi, feminiini, yksikkö, <i>status constructus</i> = 'toivo'
עֲנִיִּים: – <i>anijjīm</i>	עֲנִיִּים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'kurjien'
עֲנָוִים: – <i>anāwīm</i>	עֲנָוִים substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> , genetiivi = 'nöyrien'
הָאֶבֶד – <i>tōvād</i>	הָאֶבֶד verbi, qal, indikatiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, feminiini = 'katoaa'
לְעֵד: – <i>lā'ād</i> .	-לְ prepositio, '-lle' + עֵד adverbi, 'aina'; pausa = 'ainiaan' • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:19. Katso passiivisen verbin יִשְׁכַּח kohdalla kommentti heprean ja suomen passiivista jakeesta 9:17. Jakeen alun כִּי לֹא viittaa myös jakeen loppuosaan, sitä vain

ei toisteta כִּי לֹא ... תִּקְנֶת עֲנִיִּים הַאֲבֹר לְעַד.

9:20

קוּמָה – <i>qūmā</i>	קום verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + paragoogginen ה = ‘nouse’
יְהוָה – ^a <i>dōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
אֶל- – ^a <i>al-</i>	אֶל adverbi, kieltosana, ‘älä’ = ‘älä’
יַעַז – <i>jāʿôz</i>	עָזַז verbi, qal, jussiivi, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini = ‘uhmatkoon’
אֲנוֹשׁ – ^e <i>nôš</i> .	אֲנוֹשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘ihminen’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
יִשְׁפָּטוּ – <i>jiššāfēʾû</i>	נָשַׁפַּט verbi, <i>nifʿal</i> , jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘tulkoot tuomituiksi’
גּוֹיִם – <i>gōjîm</i>	גּוֹי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘pakanakansat’
עַל- – ^a <i>al-</i>	עַל prepositio, ‘päällä’ = ‘päällä’
פָּנְךָ – <i>pānēkā</i> .	פָּנְךָ substantiivi, maskuliini / feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo + ך- persoonasuffiksi, yksikkö, 2. persoona, maskuliini; pausa = ‘kasvosi’ • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:20. Koska hepreassa taipuu verbi eikä kieltosana, tulee אֶל-יַעַז kääntää sujuvasti suomeksi ‘älkөөn uhmatko’. Yleensä verbi עָזַז tarkoittaa ‘olla voimakas’, ‘olla voimakkaampi’, mutta tässä yhteydessä se selvästi tarkoittaa uhmaamista ja ylvästelyä.

9:21

שִׁיתָ – <i>šīṭā</i>	שִׁית verbi, qal, imperatiivi, imperfekti, yksikkö, 2. persoona, maskuliini + paragoogginen ה = ‘asetä’
יְהוָה – ^a <i>dōnâj</i>	יְהוָה Herran Nimi = ‘HERRA’
מוֹרָה – <i>mōrā</i>	מוֹרָה substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘pelko’
לָהֶם – <i>lāhém</i> .	לְ- prepositio, ‘-lle’ + ם- persoonasuffiksi, monikko, 3. persoona, maskuliini; pausa = ‘heille’ • Korkomerkki ‘ <i>Ole wejored</i> vastaa pilkkua tai pistettä
יִדְעוּ – <i>jēdēʿû</i>	יָדַע verbi, jussiivi, imperfekti, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘tietäkөөt’
גּוֹיִם – <i>gōjîm</i> .	גּוֹי substantiivi, maskuliini, monikko, epämääräinen, <i>status absolutus</i> ; pausa = ‘pakanakansat’ • Korkomerkki <i>Athnah</i> vastaa pilkkua tai pistettä
אֲנוֹשׁ – ^e <i>nôš</i>	אֲנוֹשׁ substantiivi, maskuliini, yksikkö, epämääräinen, <i>status absolutus</i> = ‘ihminen’
הֵמָּה – <i>hémma</i>	הֵמָּה persoonapronomini, monikko, 3. persoona, maskuliini = ‘he’
סֵלָה – <i>ssēlā</i> .	סֵלָה partikkeli, ei varsinaista merkitystä; pausa • Jakeen loppu, korkomerkki <i>Silluq</i> vastaa pistettä

— Kommentit jakeeseen 9:21. Sana מוֹרָה voidaan tulkita sanaksi מוֹרָא, niin kuin olen tässä tehnyt (samoin kuin suomalaisessa 1933-käännöksessä), mutta hepreassa on myös sana מוֹרָה, joka tarkoittaa ‘vuorenrinne’, ‘riippuva koriste’, ‘partaveitsi’, ‘keritsin’. Sen sijaan sana מוֹרָה on ‘opettaja’, siis miesopettaja, mutta naisopettaja onkin מוֹרָה, tosin sitä ei esiinny Raamatussa. Monissa käännöksissä מוֹרָה on tulkittu (lain)opettajaksi. Substantiivi אֲנוֹשׁ on tässä yhteydessä kollektiivisessä merkityksessä ja tulee kääntää sujuvaan käännökseen ‘ihmisiä’.

Ilmoitathan kaikista ilmeisistä ja epäilemistäsi virheistä, niin korjaan ne kirjoitukseen. KIITOS!
JATKUU kirjoituksessa PSALMIEN 10-17 HEPREALAISTEN SANOJEN MUODOT.
Kirjoituksen valmistuminen saattaa kestää melko kauan.
